Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ КЕНГАШИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ӮЗБЕКИСТОН

11 октябри соли 2003. Шанбе № 78 (12921)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 18.30 имзо гардид.

Ҷамъомади кумитаи оид ба ҳамкории гумрукӣ

ТОШКАНД. (Мухбири ӮзА Нодирбек ӮЛҶАБОЕВ хабар медиҳад). Дар Донишкадаи олии ҳарбии гумрук вохӯрии дуввуми кумитаи оид ба ҳамкории гумрукии Бонки инкишофи Осиё (БИО) кушода шуд.

Дар он роҳбарони раёсати гумруки Ӯзбекистон, Чин, Қазоқистон, Муғулистон, Қирғизстон, Тоҷикистон, ҳамчунин намояндагони БИО ва экспертҳои байналхалқӣ иштирок мекунанд.

Вохӯрии якуми Кумитаи оид ба ҳамкории гумрукӣ 20-21 августи соли 2002 дар шаҳри Урумчии Чин ба амал омада буд. Дар он лоиҳаи тадбирҳои якҷоя ва масъалаҳои вобаста ба татбиқи ислоҳот дар системаи гумрук муҳокима шуда буданд.

Ҳангоми вохӯрии дуюми ҳолоина муҳокимаи масъалаҳои соддакунӣ ва мувофиқсозии тадбирҳои гумрукӣ ва ҳуҷҷатҳо, якҷоя такмил додани ҳуҷҷатҳои вобаста ба гузаштан аз сарҳад, коркарди лоиҳаҳо ва стратегияе, ки ба инкишофи ҳамкории минтақавӣ, васеъ ҷорӣ намудани технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ вобастаанд, дар назар дошта шудаанд.

Президент ба Гурҷистон рафт

Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов 9 октябр бо сафари давлатӣ ба Гурҷистон рафт.

Дар аэропорти Тошканд роҳбари кишвари мо ба журналистон гузориш дод.

—Мақсади асосии ин сафар ба Гурҷистон аз он иборат аст, ки боз як бор ҳолати ҳамкориҳои моро санҷида бароем, якҷоя роҳҳои ҳалли мушкилоти мавҷударо ҷустуҷӯ кунем,— гуфт аз ҷумла Ислом Каримов.

Халқҳои Ӯзбекистон ва Гурҷистон аз қадимулайём муносибати дӯстона доштанд, якдигарро дастгирӣ менамуданд. Аз ин лиҳоз барои кишварҳои мо хеле муҳим аст, ки чунин ҳамкории мустаҳкам дар оянда ҳам инкишоф ёбад.

Дар бораи робитаҳои иқтисодии байни ду кишвар метавон ошкоро гуфт, ки вазъи кунунии он ҳарду ҷонибро қаноатманд наменамояд. Ҳаҷми мубодилаи мол дар байни ду давлат ҳоло 60 миллион доллари ИМА-ро ташкил медиҳад, ки ин, бешубҳа ба иқтидори кишварҳои мо мувофиқ нест. Бинобар ҳамин ҳам дар гуфтушунидҳои Тбилисӣ ба масъалаҳои минбаъда инкишоф додани ҳамкории иқтисодӣ диққату эътибори махсус дода мешавад.

Яке аз сабабҳои асосии суст ривоҷ ёфтани ҳамкории иқтисодӣ мушкилоти коммуникатсия ба шумор меравад. Аз ин рӯ масъалаи вобаста ба лоиҳаи сохтмони ТРАСЕКА, ки аз ҷониби иттиҳоди Аврупо пуштбонӣ мегардад, ҳамаҷониба баррасӣ мешаванд.

То имрӯз дар байни Ӯзбекистон ва Гурҷистон 75 ҳуҷҷат ба имзо расидааст. Дар рафти ташрифи ҳолоинаи роҳбари давлати мо ба Гурҷистон боз як қатор ҳуҷҷатҳо ба имзо хоҳанд расид.

Саидмурод РАҲИМОВ,
хабарнигори ӮзА.

Пешвозгирии Ислом Каримов дар Тбилиси

ТБИЛИСӢ. 9 октябр (Мухбири махсуси ӮзА Анвар Бобоев хабар медиҳад). Дар аэропорти Тбилисӣ Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримовро сарвари Гурҷистон Эдуард Шеварднадзе қабул кард. Дар ҳамин ҷо маросими расмии пешвозгирии меҳмони олимартаба ба амал омад. Сурудҳои давлатии ду кишвар садо доданд, қаровули фахрӣ саф кашид.

Дар қароргоҳи ҳукуматии Крцанис вохӯрии рӯ ба рӯйи Ислом Каримов бо Эдуард Шеварднадзе ба амал омад. Дар он президентҳо оид ба масъалаҳои инкишоф додани муносибатҳои дуҷониба ва мушкилоти байналхалқӣ табодули афкор намуданд.

Дар вохӯрӣ зикр гардид, ки муносибатҳои байни Ӯзбекистон ва Гурҷистон ҳамаҷониба инкишоф ёбанд ҳам аҳволи кунунии ҳамкории тиҷоратию иқтисодӣ ба сатҳи имкониятҳое, ки мавҷуданд, ҷавобгӯ нестанд. Ба ин чиз мушкилоти коммуникатсионӣ таъсири худро мегузорад. Аз ин рӯ бояд ба татбиқи ҳар чи зудтари лоиҳаи ТРАСЕКА, ки дар он ҳар ду кишвар фаъолона иштирок доранд, бештар эътибор дода шавад.

Ба пахтакорони ноҳияи Сариосиё

Дӯстони азиз!

Шумо деҳқонони фидокори сариосиёӣ, тамоми аҳли ноҳияро ба муносибати он, ки 17 ҳазор тонна пахтаи аълосифатро ҷамъоварда дар кишварамон аввалин шуда аз иҷрои супоришоти шартномавӣ дарак додаед, аз тахти дил табрику муборакбод менамоям.

Дар таҳти ин ғалабаи бузурге, ки дар соли барои кишоварзӣ хеле душвор ба даст омадааст, пеш аз ҳама таҷрибаи пешқадами шумо, ки аз мактаби меҳнатдӯстони воҳаи Сурхондарё бармеояд, меҳнати сидқидилонаи шумо дар тӯли мавсим барои вафо кардан ба савганди худ дар роҳи тадбиқи ислоҳоте, ки дар ҷабҳаи мазкур ба амал бароварда мешавад, ҳисси хӯҷаинӣ ба замин ва завқу рағбат ба натиҷаи меҳнати худ нуҳуфтааст.

Он чиз махсусан диққатҷалбкунанда мебошад, ки шумо имкониятҳои худро ба ҳисоб гирифта қарор додаед, ки ҳосилнокиро ба 25 ҳазор тонна расонед ва ҳосили ҳар гектарро то ба 37 сентнер бардоред.

Танҳо донишмандони кори, худ одамони ташаббускор ва меҳнатӣ дар тамоми шароитҳои обу ҳаво қодиранд ба мақсади худ ноил шаванд, ба дастовардҳои баланд соҳиб гарданд. Мӯътақид ҳастам, ки меҳнатдӯстони ноҳияи Сариосиё, ки дар кишвар бо чунин сифатҳои худ маъруф ҳастанд, дар ҷабҳаҳои дигари хоҷагии қишлоқ ҳам ба натиҷаҳои баланд муваффақ мегарданд.

Боз як бор шуморо бо ғалабаи меҳнатии имрӯзаатон муборакбод менамоям. Ба ҳамаи шумо саломатӣ, хушбахтӣ ва фаровонии оилавӣ орзу мекунам.

Бигзор, дар корҳои шумо ҳамеша муваффақият ҳамроҳ бошад, азизони ман!

Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон.

Вохӯрӣ бо намояндагони гурӯҳи ташаббускор

7 октябр мулоқоти Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов бо аъзоёни гурӯҳи ташаббускори ҳизби навтаъсиси либералӣ-демократии Ӯзбекистон ба амал омад. Дар вай Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов нутқ эрод кард.

Роҳбари давлатамон таъкид намуд, ки дар амиқсозии ислоҳоти бозаргонии дар мамлакатамон ба амал баровардаистода, вусъати истеҳсолот, умуман баланд бардоштани некӯаҳволии халқ ва таъмини тараққиёти устувори иқтисодиёт ҳиссаи намояндагони тадбиргарии хурду миёна ва соҳибкорон торафт меафзояд.

Дар айни замон дар мамлакатамон зиёда аз 240 ҳазор субъектҳои тадбиргарии хурду миёна фаъолият дорад. Аз онҳо ҳаштоду панҷ ҳазорашро хоҷагиҳои фермерӣ ташкил медиҳад.

Сарвари мамлакатамон гуфт, ки ташаббуси ҷамъомадагонро дар бораи ташкил намудани ҳизби нав, агар ин ташаббус дар доираи Конститутсия ва дигар қонунҳои дар амалбуда, баъд аз баррасии ҳамаҷониба чуқур ба амал бароварда шавад, вайро ҷонибдорӣ кардан лозим.

Ба туфайли истиқлолият дар шуури ҳамватанонамон дигаргуниҳои бузург ба амал омаданд. Дар одамон, хусусан ҷавонон, ба бо тадбиркорӣ шуғл варзидан рағбати бузург бедор мешавад. Барои онҳо ҷиҳати ташкил кардани кори худӣ, тадбиргарии хусусӣ дар мамлакатамон тамоми асосҳои ҳуқуқӣ фароҳам оварда шудааст.

Дар мулоқот фаъолони ҷунбиши тадбиргарон ва корчалонон— намояндагони гурӯҳи ташаббускори созмон додани ҳизби леберал-демократии Ӯзбекистон: раиси раёсати «Пахтабанк» К. Тошматов, роҳбари ширкати «Файзбарака»-и шаҳри Тошканд М. Акромов, сарвари хоҷагии фермерии «Умид»-и ноҳияи Ӯзбекистон И. Назаров, коргари Маркази ҷумҳурии «Маънавиёт ва маърифат» Ш. Орифов ва дигарон ба сухан баромада, ба сарвари давлатамон барои ба рушди тадбиргарии хурду миёна, ҳифзи моликияти хусусӣ, барҳам додани муаммоҳои дар соҳа ба амал омадаистода эътибор доданашон ва ташаббуси созмон додани ҳизби навро ҷонибдорӣ карданашон миннатдорӣ изҳор намуданд.

(ӮзА).

Ҳаракати иҷтимоии тадбиркорон бояд дар майдони сиёсии Ӯзбекистон соҳиби мавқеи муносиб бошад

Маърӯзаи Президент Ислом Каримов дар вохӯрӣ бо намояндагони гурӯҳи ташаббускори ҳизби навтаъсиси сиёсӣ

Дӯстони азиз!

Мақсади асосии вохӯрии имрӯзаи мо иборат аз он аст, ки дар бораи як проблемаи актуалӣ мубодилаи афкор намоем, ки онро худи ҳаёт бо тақозои рӯзгори тезтағйирёбанда пешниҳод намудааст.

Аз рӯи маълумотҳои ба ман расида маълум аст, ки аксарияти ба ин вохӯрӣ даъватшудагон хеле вақт боз рӯи як проблема андеша менамоянд: муроҷиат кардан ба мақомоти дахлдор аз рӯи масъалаи мазкур. Яъне оиди дар муҳити сиёсии Ӯзбекистон таъсис додани ҳизби нав, дар бораи мафкура ва мақсади он, ҳуҷҷатҳои таъсисӣ, барномаи он муҳокимаҳо ба амал меоянд.

Албатта, агар чунин ташаббус ҳамаҷониба тайёр гардад ва дар асоси Конститутсия ва дигар қонунҳои дар мамлакати мо қабулгардида ба ҳаёт татбиқ гардад, фикр мекунам, ки ба ин масъала ҳеҷ кас муқовимат намекунад. Ва, баръакс, мувофиқи мақсад хоҳад шуд, агар мақсад ва кӯшишҳои қисмати таркибии ин пешниҳодот ба талаботи муосир, орзу ва умедҳои халқ, билохира бахри беҳтар намудани ҳаёти одамон хизмат намояд.

Ба фикри ман он чиз фоиданок хоҳад буд, ки мо аз ин вохӯрӣ истифода намуда, ҳамаи нуқтаи назарҳо, муносибат ва амалҳои худро муҳокима намуда, дар ин бора табодули афкор намоем.

Мӯҳтарам иштирокдорони вохӯрӣ!

Ба ҳамаи шумо ҳаёти кунунии халқи мо, ҳаракати мо дар роҳи ба даст овардани мақсадҳои наҷибонаи ҷомеа ва давлат, комёбиҳо дар соҳаи татбиқи сохти идоракунии сиёсӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва соҳаи маънавӣ, ки мо интихоб намудаем, ба хубӣ маълум аст. Дар баробари ҳамин бояд оиди он проблемаҳое, ки дар роҳи бунёди давлати демократии ҳуқуқбунёд, ки дар асоси иқтисоди бозорӣ бунёд мешавад ва пеш меоянд, кушоду равшан сухан ронем.

Аз фурсат истифода бурда, мехоҳам ба рол, мавқеъ ва вазифаҳои ҳизбҳои сиёсӣ дар зинаҳои ҳозира ва ояндаи тараққиёти ҷомеамон таваққуф намоям ва кушоду равшан бо шумо—ташаббускорони таъсиси ҳизби нав—дар бораи вазъияти дар ин роҳ дар ҳаёти мамлакатамон вуҷуддошта гуфтугӯ намоям.

Фикр мекунам, ки ба ҳеҷ кас он чиз пӯшида нест, ки ба вуҷуд омадани ҳар як ҳизб ва ҳаракати иҷтимоӣ пеш аз ҳама бо тағйирот ва навигариҳое, ки дар ҳаёти мамлакат тавассути хоҳиш ва иродаи одамон, гурӯҳҳои иҷтимоӣ, сиёсӣ ва қишрҳои аҳолӣ ба миён меоянд, сахт марбут аст.

Дигар хел карда гӯем , ҳар як ҳизб ё ҳаракати иҷтимоӣ вақте ба майдон ҳамчун қувва мебарояд, ки ҷонибдор ва ифодагари ғояи муайян мешавад, манфиатҳои гурӯҳҳои муайянро кушоду равшан дар худ таҷассум мекунад, ҳимоятгар ва муборизи он ғояҳо дар ҳаёт мегардад.

(Давомаш дар саҳ.2)

Ғаллаи кишвари мустақил

ТОШКАНД. (Мухбири ӮзА Олим НОРБЕКОВ хабар медиҳад). Дар Донишгоҳи давлатии аграрии Тошканд муаррифисозии китоби «Ғаллаи кишвари мустақил» (нашриёти «Ӯзбекистон»,соли 2003) ба амал омад. Дар он олимон, нависандагони шинохта, намояндагони ҷамъиятӣ, профессорон ва омӯзгорон, мутахассисон ва донишҷӯёне, ки ба масъалаҳои инкишофи ғаллапарварӣ машғуланд, иштирок намуданд.

Иштирокдорони тадбир қайд намуданд, ки аллакай дар солҳои аввали истиқлолият Президент Ислом Каримов муваффақ шудан ба мустақилии ғалларо яке аз вазифаҳои аввалиндараҷа ҳисобида буд. Дар китоб аз хусуси корҳои бузурге, ки дар кишвари мо барои расидан ба ин мақсад амалӣ мешаванд, ҳикоя карда мешавад. Агар ҳамагӣ 12 сол муқаддам дар Ӯзбекистон фақат 900 ҳазор тонна ғалла парвариш ёбад, имсол ин нишондиҳанда аз 5 миллиону 100 ҳазор тонна гузашт.

Дар тадбир махсус зикр гардид, ки танҳо ба шарофати истиқлолият халқи мо тавонист, ки ба ин муваффақияти бузург соҳиб гардад. Ин натиҷаи сиёсати оқилонаву дурбинонаи роҳбари давлати мо мебошад.

Дар муаррифсозии китоб ҷонишини Мушовири давлатии Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон А.Мелибоев сухан ронд.

Зафар — нишони самар

Заҳматкашони ноҳияи Сариосиё аввалин шуда дар ҷумҳурият супоришоти шартномавии пахтасупориро иҷро намуданд. Ин зафари меҳнатӣ, самари меҳнати фидокоронаи онҳост. Кишоварзони ноҳия то ҳол беш аз 17 ҳазор тонна пахта ғундошта, боз ӯҳдадор шуданд, ки илова ба супоришот 2 ҳазор тонна пахта месупоранд. Ба муносибати зафари бузург паёмнигори мо бо муовини аввалини раёсати хоҷагии об ва кишоварзӣ Ғулом САМАДОВ мусоҳиб гашт.

— Ғулом-ака, тамоми кишоварзони ноҳияро ба муносибати иҷрои супоришоти ба давлат фурӯхтани пахта аз номи муштариёни рӯзномаи «Овози тоҷик» табрику муборакбод мекунем!

—Ташаккур. Заҳматкашони ноҳияи мо ӯҳдадории ғалласупориро аввалин шуда дар ҷумҳурӣ иҷро намуда, ба табрики мӯҳтарам Ислом Каримов мушарраф гашта буданд, ки ин қадршиносӣ моро барои бештар заҳмат кашидан ҳидоят намуд. Пас аз иҷрои ӯҳдадории ғалла мо тамоми шароиту имкониятҳои хешро барои парвариши пахта сафарбар намудем. Ба ростӣ роҳбарону деҳқонони ноҳияҳои ҷанубии вилоятамон ба мо такрор ба такрор суол мекунанд, ки заҳматкашони ноҳияи Сариосиё чи гуна ба ин комёбиҳо мушарраф мегарданд? Мо ба суоли онҳо ҳамеша чунин ҷавоб медиҳем. Дар урфият мегӯянд, «вақт рафт нақд рафт». Ҳар як кор вақту соат дорад. Аввало мо ҳангоми парвариши пахта ба қоидаҳои агротехникӣ қатъан риоя мекунем. Дар вақташ об, дору, поруи маҳаллӣ медиҳем. Имсол дар сари бошишгоҳи ҳар як бригадаҳои пахтакорӣ 50 тонна поруи маҳаллӣ ҷамъ овардем ва онро ҳангоми зарурӣ ба пахтазор бо усули шарбат-об якҷоя додем. Илова бар он ба ҳар гектар 650 килограмм доруи менералӣ додем. Дар вақташ об додем, коркарди қаторҳоро хушсифат анҷом дода шуд. Аз ин боис пахта хуб парвариш ёфт. Заҳматкашони ноҳия дар муддати 15 рӯзи корӣ супоришоти пахтасупориро иҷро намуданд. Ҳоло мо беш аз 18 ҳазор тонна пахта ғун кардем. Дар саҳроҳо пахта хеле зиёд аст. Боз 2 ҳазор тонна пахтаи хушсифат ғун карданием. Дар ин комёбиҳо хоҷагиҳои ширкатии «Сӯфиён», Искандар Диёров, Гулмат Хидиров, «Ӯзбекистон», ба номи Охунбобоев аз ҳама пеш ба марра расиданд.

Як қатор иҷоракорон аз ширкати ба номи Искандар Диёров, Ёқуб Хайруллоев, Баҳриддин Обиддинов, Убайдулло Раҳимов аз ҳар гектар 35-40 сентнерӣ пахта ғун намуданд.

Аз фурсат истифода бурда ман аз номи худам ва аз номи кормандони хоҷагии об ва кишоварзӣ тамоми деҳқонони ноҳияро бо ин ғалабаи бузург табрик мегӯям!

Нуралии РАҶАБ,
паёмнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

Конфронси матбуотӣ

8 октябр конфронси матбуотии якҷояи муовини нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Р.Азимов ва сарвари ҳайати ББА Э.Де Врайер ба амал омад.

Дар нишасти матбуотӣ иттилоъ дода шуд, ки аз давраи 30 сентябр то 8 октябри соли 2003-юм дар Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ҳайати Бунёди байналхалқии асъор (ББА), ки мақсади асосиаш баҳо додан ба натиҷаи татбиқи муоҳидаи моҳи июни соли 2003 «Нақшаи амал оид ба таъмини озодтабодулии асъори миллӣ аз рӯи амалиётҳои байналхалқии ҷорӣ» аст, меҳмон буд.

Бинобар хулосаи ин омӯзиш сарвари ҳайати ББА қайд намуд, ки ҳукумат ва Бонки Марказӣ тамоми тадбирҳоеро, ки дар нақшаи амал ифода ёфта буданд, ба ҳаёт татбиқ кард. Ва тамоми маҳдудкуниҳои асъор, ки ҷо доштанд, бекор шуданд, озодкунии бозори асъор аз рӯи амалиётҳои байналхалқӣ ба охир расид.

Қайд гардид, ки ба амал ҷорӣ намудани сиёсати қатъии пулию кредитӣ ва андозу буҷет ба хеле кам гардидани сатҳи беқурбшавии пул овард ва имкон дод, ки мувофиқсозии қимати ивазкунӣ бидуни дастгирии молиявии хориҷӣ таъмин карда шавад.

Намояндаи ҳукумат изҳор дошт, ки бинобар андешидани чораҳо Ҷумҳурияти Ӯзбекистон аз 15 октябри соли 2003-юм ӯҳдадориро мувофиқи моддаи УШ Муоҳидаи ББА бар дӯши худ мегирад. Аз ин хусус ба ҳайати мазкур мактуби расмии дахлдори Ҳукумат ва Бонки марказии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шуд, ки ба номи Директор-иҷрогари ББА Х.Келлер равона гардидааст.

Дар конфронси матбуотӣ махсус қайд гардид, ки ҷорӣ намудани озодтабодулии асъори миллӣ аз рӯи амалиётҳои байналхалқии ҷорӣ ва муваффақиятҳо дар соҳаи мӯътадилии макроиқтисодӣ дар Ӯзбекистон барои минбаъда озод намудани иқтисодиёт ва ба ҳаёт татбиқ намудани ислоҳоти васеъмиқёс, ки бо ташаббуси Президент Ислом Каримов оғоз ёфтааст, асоси мустаҳкамро ба вуҷуд меоваранд. Ҳамчунин онҳо дар тезонидани барномаи хусусигардонӣ, амиқ сохтани дигаргуниҳои бозор дар хоҷагии қишлоқ, сохтмони умумӣ, гузаронидани ислоҳоти маъмурие, ки мақсад аз он кам кардани дахолати давлат дар идора намудани иқтисодиёт ва беҳ сохтани фазои корӣ мебошад, хизмат мерасонанд.

Ҳайати ББА ва мақомоти расмӣ бинобар барномаи ҳукумат дар соли 2004, ки ба амиқ гардонидани ислоҳоти макроиқтисодӣ ва сохторӣ равона шудааст, табодули нуқтаи назари амалӣ ва муфид ба амал оварданд.

(ӮзА).

Майдонҳои пахта имрӯз сартосар шукуфтаанд. Хоҷагиҳои ҷумҳурият ҳар соати офтобиро ғанимат дониста то рафт ба марраи мурод наздик мешаванд.

Дар хоҷагии ба номи Алишер Навоии ноҳияи Ӯрта Чирчиқ низ ғунучини пахта дар авҷ аст. Фермер М.Мадиёров ва пудратчӣ Одил Давлатов дар ин мавсим аз ҳар яки 56 гектар майдон 30 сентнерӣ ҳосил бардоштаниянд.

***Дар акс: (Аз чап ба рост)** Сарҳосилоти хоҷагӣ **Тӯлқинҷон Исматов**, фермер **М.Мадиёров** ва пудратчӣ **О.Давлатов** майдонҳоро аз назар мегузаронанд.*

Аксбардор:
Ҳусанбой АВВАЛОВ.

Ташрифи вазири корҳои хориҷии Словения

ТОШКАНД. (Мухбири ӮзА Нодирбек ӮЛҶАБОЕВ). Аъзоёни ҳайати вакилон таҳти сарварии вазири корҳои хориҷии Ҷумҳурияти Словения Дмитрий Рупел ба мамлакатамон бо боздиди расмӣ ташриф оварда 7 октябр бо раиси Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Эркин Халилов вохӯрданд.

Словения мамлакати дар Аврупои Марказӣ ва Шарқӣ устувор ривоҷёфтаистода ба шумор меравад. Ӯзбекистон Словенияро дар Аврупо яке аз ҳамкорони муҳим мепиндорад. Бинобар ин ташрифи мазкур бо он муҳим аст, ки барои боз ҳам ривоҷ додани муносибатҳои дуҷониба имкониятҳои навро мекушояд.

Ҳангоми мулоқот дар Олий маҷлис қайд гардид, ки ташрифи мазкури ҳайати вакилони Словения ҷиҳати ба зинаи нав бардоштани ҳамкории байни мақомоти олии қонунгузории ҳар ду мамлакат хизмат мекунад. Ҳангоми музокирот дар бораи ривоҷи робитаҳои байнипарлумонӣ мубодилаи афкор ба амал омад.

Дар мулоқот бо вазири корҳои хориҷӣ Содиқ Сафоев масъалаҳои аҳволи имрӯза ва истиқболи ривоҷи равобити байни Ӯзбекистон ва Словения, амнияти минтақавӣ ва мубориза бар зидди терроризми байналхалқӣ баррасӣ шуд.

Баъд аз музокирот дар бораи рағбатноксозии тарафайн ва ҳифзи сармояҳо дар байни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ва Ҷумҳурияти Словения созишнома, инчунин дар бораи ҳамкории байни вазоратҳои корҳои дохилии ду мамлакат протокол ба имзо расид.

Д. Рупел инчунин дар кушоиши Консулгарии фахрии Ҷумҳурияти Словения дар мамлакатамон иштирок кард. Дар мулоқот бо журналистон ӯ алоҳида қайд намуд, ки кушода шудани консулгарӣ дар ривоҷи муносибатҳои дуҷонибаи байни Ӯзбекистон ва Словения аҳамияти муҳим дорад.

Худи ҳамон рӯз меҳмони словениягӣ бо омӯзгорон ва донишҷӯёни Донишгоҳи иқтисодиёти ҷаҳонӣ ва дипломатия вохӯрд.

Ҳаракати иҷтимоии тадбиркорон бояд дар майдони сиёсии Ўзбекистон соҳиби мавқеи муносиб бошад

(Аввалаш дар саҳ.1).

Дар ин раванд бояд равшан гардад, ки дар шароитҳои бисёрҳизбӣ ҳар як ҳизб ва ҳаракат, пеш аз ҳама, аз ҳисоби ба даст овардани эҳтиром ва обрў дар ҷомеа ва дар байни халқ, ҷустуҷўҳо тавассути ғоя, барнома ва фаъолияти амалӣ дар маъракаҳои пешазинтихоботӣ ва интихоботӣ байни интихобкунандагон, бо роҳи ҷамъ намудани миқдори ҳадди охирини овозҳо ва гузаронидани намояндагони худ ба органҳои ҳокимияти қонунбарор ва иҷрокунанда, тавассути онҳо ба ҳаёт ҷорӣ кардани ғоя ва мақсадҳои худро амалӣ менамоянд.

Қуввваи сиёсие, ки ба ин талабот ҷавобгў нест ва аз ҳаёти амалӣ дур, танҳо бо шиору даъватҳои зебои ҳавоӣ—бигузор вай ҳизб ё худ ҳаракати иҷтимоӣ бошад, дар ниҳояти кор аз боварии халқ баромада шикаст меҳўрад. Ин гуна ҳолатҳо дар ҳама давлатҳои демократӣ кайҳо боз як ҳолати табиӣ гардидааст.

Албатта, мушоҳида намудан мумкин аст, ки барои давлатҳои дар роҳи тараққиёти демократӣ қарордошта ва онро ба даст оварда муддати муайян ва ҳамчунин таҷрибаи ташаккули ҳизбҳо ё ки ҳаракатҳои сиёсӣ вақте лозим буд, то ки ҳар кадом қуввваи сиёсӣ мақом (статус), мавқеъ ва обрўи худро ба даст биоварад.

Агар барои мисол ба таҷрибаи мамлакатҳои пешрафтаи Амрико, Аврупо ё Осиё назар афканем, метавон мўътақид гардид, ки ҳизбҳои алҳол дар амалбудаи пешқадами кишварҳои мазкур дорои таҷрибаи дуру дароз ва таърихи мураккабанд, аз имтиҳоноти гуногуни иҷтимоию сиёсӣ ва санҷишҳо гузаштаанд, роҳи мураккабро тай намуда, боварии халқро соҳиб шуда, алҳол фаъолона ҳаракат менамоянд.

Хулоса карда гўем, ҳар як ҳизб бояд соҳиби таърихи худ, симои сиёсӣ ва аз ҳама муҳимаш, дар таҳдоби фаъолияти он бояд ғояҳои возеҳ ва ба халқу ҷамъият фаҳмо муҷассам бошад.

Бояд эътироф намуд, ки дар давоми 12 соли баъди фарорасии истиқлолият мо дар ин масъала таҷрибаи муайян ба даст овардем.

Хотиррасон намудани сохти ғайри қобили қабули якҳизбии маъмурӣ, амрфармоӣ, монополияи як ҳизб—хоҳ ба халқ маъқул шавад хоҳ не ва оиди оқибатҳои бади дар ҳаёти мо гузоштаи он имрўз зиёдатӣ менамояд. Фикр мекунам, ки дар ин бора ба ҳамаи шумо дар мисоли таърихи на он қадар дури Ўзбекистон маълум, шумо низ хулосаҳои даркорӣ аз ин баровардаед.

Бо таассуфи зиёд, мо шоҳидони онем, ки идеологияи мазкур, ки дар тўли зиёда аз 70 сол дар мамлакати мо ҳукмрон буд, дар шуур ва тафаккури бисёр одамон реша давонда, ҳанўз ҳам вай аз мардум дур нашудааст. Дар қатори бисёр омилҳое, ки ба ҳаёти мо таъсири манфӣ мерасонад, дар бораи маризии туфайлихўрӣ гап заданӣ бошем, намунаи онро дар идома ёфтани стереотипҳои сохтори қадима мебинем, ки ҷудо шудан аз вай осон намекўчад.

Дар айни замон мо кўшиш дорем, ки дар асосҳои иқтисоди бозорӣ давлати демократии ҳуқуқбунёд сохта, чунин шароити ҳаёт ба вуҷуд овардаанием, ки он аз ҳеҷ ҷиҳат аз дигарҳо кам нест.

Мустаҳкам намудани принсипҳои демократӣ дар ҷомеа, ки он асоси иҷтимоӣ-сиёсии ҳаётамон мебошад, муҳити бисёрҳизбӣ, таъсис ва инкишофи ҳизбҳо вазифаи аз ҳама муҳимтарини кунунӣ буда, гарави пешравии минбаъдаи ҷомеа мебошад. Ин роҳест, ки аз он ҳамаи давлатҳои демократии тараққиёфта гузаштаанд, барои мо низ он роҳи ягона аст.

Ба ҳама маълум аст, ки дар мамлакати мо ҳизби халқӣ- демократӣ, ҳизби сотсиал-демократии «Адолат», ҳизби демократии «Миллий тикланиш» («Эҳёи миллӣ») ва ҳизби халқӣ-демократии «Фидокорлар» («Фидокорон») амал менамоянд. Онҳо дар шароитҳои куллан нав фаъолият бурда, аз сохтори пешина ба тамом аз нигоҳи муҳити бисёрҳизбӣ, ки ҳар кадом барои дар ҷомеа ёфтани мавқеи худ, муттаҳид кардани одамон дар атрофи мафкураи хеш, барномаи худ мекўшанд, фарқи калон дорад. Бешак, ҳамаи моро қадамҳое, ки мамлакати мо дар роҳи бунёди ҳаёти озод, давлати демократӣ, ҷомеаи шаҳрвандӣ, мегузорад, хушнуд менамояд.

Дар баробари ҳамин чараёнҳое, ки барои ба даст овардани ин орзуву омол нигаронида шудаанд, пеш аз ҳама ба вуҷуд овардани муҳити ҳақиқии бисёрҳизбӣ, ки ҳар як ҳизб дорои симои нотакрор бошад, ки вай аз ҷониби тарафдорон ва интихобкунандагон ба даст оварда шудааст.Ҳамчунин ба он ноил мебояд шуд, ки ҷиҳати амалӣ сохтани ғояҳои пешниҳодгардида ва барномаи ҳизб муборизаи сахт ба амал ояд. Алҳол ин чиз ба сустӣ рўи об мебарояд. Гуфтан мумкин аст, ки ҳаракат ва кўшишҳои мазкур қариб, ки мушоҳида намешаванд. Бори дигар маҷбур ҳастам бо таассуф қайд намоям—ҳоло он чараёне, ки оиди он сухан рафт, дар ҷомеа ҳеҷ касро қонеъ намекунонад, зарур аст, ки аз ин чиз хулосаи даркорӣ бароварда шавад.

Албатта, дар ҳамаи ҳизбҳо мавҷудияти соҳаи умумӣ— хоҳ сиёсӣ, иқтисодӣ, ё мақсадҳои иқтисодӣ ё худ барнома ҳоли табиист. Боварӣ дорам, ки ҳеҷ кас инкор нахоҳад кард, агар ҳар кадом аз ҳизби алҳол амалкунанда ба сифати мақсади асосии худ мафкураеро чун ҳаёти осоиштаи мамлакат, гул-гулшукуфии Ватан, беҳбудии халқ пешниҳод намояд.

Дигар хел карда гўем, имрўз дар Олий Маҷлис бисёр ҳизбҳо фраксияҳои худро доранд, ин фраксияҳо барои оянда дар асоси принсипҳои демократӣ ва арзишҳои миллӣ пойдор дидани кишвар камар бастаанд, ба ҳамин мақсад дар татбиқи ислоҳотҳои пешгирифта саҳми муносиб мегузоранд, ки инро ҳеҷ кас инкор карда наметавонад ва дар ин бобат онҳоро ҷонибдорӣ ва дастгирӣ менамоянд.

Вале ба як саволи табиӣ ҷавоб додан кори осон нест: аз тарафи кӣ роҳи мазкур пешниҳод мешавад, модели муайян ё барнома ҷиҳати ба даст овардани ин мақсадҳои наҷиб аз тарафи кӣ ба миён оварда шудааст ва кӣ барои амалӣ шудани он ҷоннисорӣ менамояд? Боз як саволи дигар: манфиатҳои возеҳонаи кадом қишрҳои иҷтимоӣ дар ин ҳизб ҳимоя мешаванд? Мутаассифона, ба ин савол ҳам ҷавоби равшан нест.

Имрўз дар назди мо як масъала—бунёди ҳаёти озод ва фаровон, вале роҳҳои расидан ба ин мақсад бисёранд. Аз ҳисоби чӣ, ба кадом қуввва ва барнома такя намуда, мо барои ноил шудан ба вазифаҳои мазкур мекўшем? Дар ин бобат мо бояд кадом проблемаҳоро бартараф кунем, кадом марраро фатҳ намоем ва кадом зинаҳоро паси сар кунем ? Ин масъалаҳои аз ҳама мураккаб мебошад. Чунин вазъиятро мо метавонем дар соҳаҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, маънавӣ-маданӣ, умуман дар масъалаҳои сохтмони давлат ва ҷомеа, идоракунии он, мушоҳида намоем.

Магар аъзоён ва роҳбарони ҳизбҳои сиёсиро масъалаҳои зерин ба худ ҷалб намекунанд: аз кадом чизҳо мо бояд парҳез кунем ва эҳтиёткор бошем, то ба беамнии нави замон рў ба рў нашавем, онро пешгирӣ намоем, ки ҳолатҳои мазкур дар саҳнаи байналхалқӣ торафт нуфуз пайдо карда, натанҳо ба вазъи кунунӣ, ҳатто ба наслҳои оянда таҳдид мекунад, барои ҳимоя намудани онҳо аз ин таҳдидҳо ба ҳаёти осоиштаи мо чӣ гуна сиёсати берунӣ ва дохилии дурназарро пеш бояд гирифт, рўи ин манзур ба кадом принсипҳо ва ба кадом қуввваҳо такя бояд кард?

Вазъи кунунӣ талаб мекунад, ки ҳизбу ҳаракатҳо оиди дар ин роҳ муайян намудани сиёсати давлатӣ, таҳия ва интихоби роҳи ягонаи дуруст монда нашуда андеша намоянд, дар муҳокимаю музокираи масъалаи мазкур фикр ва мавқеи муайяни худро дошта бошанд ва ҳақ будани худро исбот карда тавонанд.

Вале кушоду равшан бояд гуфт, ки дар ин бобат ҳанўз дар мо ким-чӣ хел бефарқӣ, оромӣ мушоҳида мешавад. Чунин кайфият бештар ба мушоҳида мерасад, ки гўё ҳамаи масъалаҳо, ҳатто тезу тунд ва проблемаҳои мураккабтарин имрўз ва пагоҳ худ ба худ ё аз тарафи ким-кӣ ҳалли худро меёбанд.

Аксарияти ҳизбҳо ба ҷои ин ки мубориза баранд, аз рўи принсипи: ту ба ман нарас, ман —ба ту амал намуда, аз ҳаёти тезнавшаванда ақиб мемонанд.

Баъзеҳо метавонанд изҳори ақида кунанд, ки ин сиёсати калон аст, ҳанўз мо барои ин таҷриба ва қуввваи кофӣ надорем. Бо чунин нуқтаи назар куллан муросо намудан мумкин нест. Чуноне ки қуввваи ба ном сиёсии ҳизб, ба саҳна пеш аз ҳама вақте мебарояд, ки саҳми худро ба ин сиёсати мураккаб ҳамроҳ кунад.

Биёед аз ҳалли чунин масъалаҳои стратегӣ, аз ҳад мураккаби сиёсӣ ба масъалаҳои рўзмарра гузарем. Пўшида нест, ки имрўз масъалаи бекории ҷавонон дар ҷойҳо яке аз проблемаҳои актуалии рўз аст. Албатта, ин масъаларо дар муддати як моҳ ё як сол ҳал намудан мумкин нест. Решаҳои ин проблема ниҳоят чуқур аст ва бисёр сабабҳо барои тавлиди ин вазъ вуҷуд доранд. Ҷиҳати ҳалли ин вазифаи ҷиддӣ лозим меояд, ки дигар масъалаҳои ба ин алоқаманд низ ҳал карда шаванд.

Пеш аз ҳама биёед фикр кунем, ки бекорӣ аз чӣ сар мешавад? Инкишофи мусбат ё манфии ин проблема дар навбати аввал ба вазъи иқтисодӣ вобаста аст. Бигирем, агар иқтисод бо суръати баланд тараққӣ ёбад, талабот ба маҳсулоти истеҳсолшуда зиёд мешавад, ҳаҷми содирот меафзояд ва аз ҳамин ҳисоб ба корхонаҳо асъор ворид мегардад. Табиист, ки ҷойҳои нави корӣ ба вуҷуд меоянд. Ва ин нафақат фоида, харочоти завод ва хоҷагиро, инчунин даромад ва харочоти ҳар як шахси дар он ҷо машғули кор бударо ҳам афзун мекунад. Дар натиҷа дараҷаи бекорӣ коҳиш меёбад.

Боз як ҷиҳати проблема дар он аст, ки тараққиёти мўътадили истеҳсолот—хоҳ хоҷагии қишлоқ, саноат ё хизматрасонӣ, аз намояндагони соҳа эътибор ва ташаббуснокии доимиро, такмили ихтисоси мавриди эҳтиёҷро, мунтазам баланд бардоштани малака ва дараҷаи донишро тақозо менамояд, дигар хел карда гўем, талаб мекунад, ки ҳамқадами замон бошем.

Набзи замони муосир чунин аст, ки ба андак сустӣ роҳ додани одам ё корхона пагоҳ бечунучаро боиси ақибмонӣ аз ҳаёт мешавад. Арзиши маҳсулот, даромад ва харочот, дараҷаи ҳаёт вобаста ба талаби замон аст. Агарчи ин ҳақиқати маҳз, такрор кардани он лозим меояд.

Боз як омил ҷиҳати бо кор таъмин намудани одамон ин аст, ки дар ҳар гуна шароит зарур аст ташаббускориро аз даст надода, пеш аз ҳама, сирру асрори тадбиркориро азхуд намуда, ҳамеша дар ҷустуҷў ва саъй бояд буд ва бо ҳамин роҳ пеш бояд рафт.

Дар ин бобат метавон аз таҷрибаҳои чунин мамлакатҳо, ба монанди Япония ва Корея, ки тақрибан боигариҳои табиӣ надоранд, метавон омўхт. Шароитҳои мураккаби таърихӣ, маҳдудии захираҳо аз онҳо доимо дар саъю кўшиш будан, ихтироъкорӣ, аз ҳеҷ ҳар чиз тавлид намудан ва бо ҳамин роҳ ба комёбиҳои ҷиддӣ ноил шуданро тақозо менамояд.

Яъне ҳизбу ҳаракате, ки ба ҳалли проблемаи бекорӣ саҳм гузоштанианд, пеш аз ҳама ба онҳо лозим аст, ки решаҳои ин проблемаро чуқур омўхта, болои он фикр карда, ба ин масъала диққати ҷамоатчигӣ ва халқро ҷалб намоянд. Фақат дар натиҷаи ҳамин онҳо метавонанд ба қуввваи ҷамъиятӣ ё сиёсӣ мубаддал шуда, дар байни халқ обрў пайдо кунанд.

Биёед, ба вазъи мактабҳо диққат диҳем. Имрўз 30 фоизи иморати мактабҳо ба талаботи рўз ҷавоб намедиҳанд. Бояд кушоду равшан эътироф намоем, ки дар ҷойҳо ҳанўз қуввва ва имкониятҳои мо барои ҳамаҷиҳата ҳал кардани ин проблема кифоя намебошад. Савол пеш меояд: ҳизб барои ҳалли ин проблема чӣ гуна саҳм хоҳад гузошт? Ӯ дар бобати таъмири мактабҳо, ба вуҷуд овардани шароитҳои зарурӣ ба талабаҳо чӣ ташаббусе пешниҳод мекунад? Кадом ҳизб мувофиқи анъанаҳои миллӣ ташаббус нишон дода, қадамҳои амалӣ барои ҳалли проблемаи мактабҳо бо роҳи ташкили ҳашар якҷоя бо маҳаллаҳо ташаббус менамояд? Пўшида нест, ки имрўз дар бисёр мактабҳо китобҳои дарсӣ, адабиёт ва дастурулламалҳо намерасанд. Дар назари аввал ин масъала оддӣ менамояд. Лекин ҳаёт аз чунин масъалаҳои оддӣ иборат буда, дар таъсири онҳо мегузарад.

Масалан, дар ин бобат ҳизби «Фидокорлар», ки худро ҳизби ҷавонон медонад, чӣ мекунад? Ин масъаларо бо роҳи таъмин намудани ҳар мактаб бо як ё ду компютер ҳал кардан мумкин нест. Барои ҳалли он ҷиддӣ фикр кардан лозим мешавад, барномаи муайян лозим, ҷиҳати амалӣ кардани он бошад, дасту остин барзада кор мебояд кард.

Ҳамчунин ба проблемаи дигари рўз, ки барои сокинони бисёр ҷойҳо актуалӣ— таъминоти аҳолӣ бо оби нўшиданӣ мебошад, рў меоварем. Ин масъала нафақат барои сокинони қишлоқҳои дурдаст проблема мебошад, вай барои сокинони марказҳои бисёр ноҳияҳо низ муаммост. Ба қарибӣ барномаи ҳукуматӣ доир ба таъмини аҳолӣ бо гази табиӣ ва оби нўшиданӣ дар мўҳлати то соли 2009 қабул карда шуд. Мисли бисёр ташаббусҳои дигар ба амал татбиқ карданӣ ин барнома ҳам ба ўҳдаи Президент ва ҳукумат во гузошта шуд.

Мутаассифона, баъди ҳалли ин проблемаҳо шумораи онҳое, ки ин комёбиҳоро шарм надошта азхуд менамоянд, зиёд мешаванд.

Қайд кардан мехоҳам, ки агар ягон ҳизб якбора барои ҳалли ҳамаи проблемаҳои ҳаётан муҳим даст назада, масъулияти иҷрои яке аз онҳоро ба ўҳда гирад ва онро иҷро намояд, бо ҳамин ба эътирофи халқ сазовор мегардад.

Ба фикри ман барои ноил шудан ба ин гуна мақсад ташаббус ва амал бояд аз поён, аз одамони оддӣ шурўъ гардад. Ҳар як пешниҳод ва ташаббус метавонад самараи мусбат диҳад, дар сурате ки он натиҷаи тадбиркорӣ ва ташаббускорӣ бошад.

Хулоса карда гўем, шахсе, ки худашро лидер медонад, бояд бо фикру андешаи халқ зиндагӣ кунад, аз самими қалб дард ва проблемаҳои ўро ҳис намояд. Ман мехостам, ки пеш аз ҳама ҷавонони мо бо чунин эҳсосот ва кўшишҳои ҷовидонае зиндагӣ намоянд, ки барои дарёфти мавқеи худ дар ҳаёт, ноил шудан ба мақсадҳои худ мусоидат мекунад. Мехостам, ки ҷавонони мо аз ҳеҷ кас ва аз ҳеҷ чиз кам набошанд ва ин гуна муҳити маънавӣ дар ҷамъияти мо ҳукмрон бошад.

Рўи ин манзур ҳанўз имкониятҳои истифоданашуда дорем, гуфтан мумкин аст, захираҳои куллан бекормонда мавҷуд. Қуввваи сиёсие, ки ба дониш, тафаккур қуввва ва амали инсон такя намояд, метавонад имкониятҳои зикршударо бубинад ва эҳсос кунад ва онро роҳи дурусти ягонаи ҳаёти фаровон, ба пеш ҳаракаткунанда донад, ҳамин қуввваи сиёсӣ метавонад чун ҳизби ҳақиқӣ ташаккул ёбад.

Имрўз чӣ рўй медиҳад? Фаъолияти бисёр ҳизбҳо то ба ҳол суст ва заиф аст, баъзе роҳбарони ҳизбҳо вақте ки соҳиби ягон мансаб мешаванд, дарҳол гирифтори касалии «вождизм» (доҳихоҳӣ) мешаванд. Дарҳол онҳо худро соҳибмансаби ҳизбӣ дармеёбанд. Ин чиз барояшон гўё касб мешавад. Дар баробари ҳамин байни шаҳрвандони мо бисёр одамоне ҳастанд, ки хоксор ва одамшинос буда, аз баъзеҳо донишмандтар ҳам мебошанд. Онҳо соҳиби эътибор ва эътирофи халқ шудаанд, вале ҳеҷ гоҳ худашонро аз дигарон баланд намегузоранд.

Ба ҳамин муносибат додани боз як саволи дигар ба худ, бамаврид аст: имрўз шумораи чунин аъзоёни ҳизб чӣ қадар аст? Чӣ қадаранд онҳое, ки на бо суханони хушку холӣ, балки ба намунаи худ, бо корҳои амалиашон — тадбиркорӣ, бизнеси хурд ва миёна ё фермерӣ худро бо назардошти манфиатҳои шахсӣ ва ҳамчунин бо ба эътибор гирифтани ғамхориҳо ва проблемаҳои халқ корро хурду калон нагуфта сарфи назар аз фоидаи кам ё бештар онро қоил карда иҷро менамоянд. Таъсири ҳизб ба ин гуна одамон дар кадом сатҳ аст?

Барака ёбед, марҳамат карда гўед, ки чаро деҳқон — фермерон, тадбиркорон, одамони кордон, мутахассисони донишманди соҳа, сарфи назар аз ин ки дар кадом ришта кор мекунанд, онҳо аз мадди назари ҳизб дар канор мемонанд? Дар кадом сатҳ, гуфтан мумкин аст, чӣ тарз манфиату орзу ва омоли ин гуна одамон ва қишрҳои аҳолӣ аз тарафи ҳизбҳо ифода ва ё ҳимоя карда мешаванд? Фикр мекунам, вақте расидааст, ки ба ин саволҳо ҷавоб ёбем ва ин гуна проблемаҳоро ҳал намоем. Инро худи ҳаёте, ки бо суръати баланд тараққӣ мекунад, тақозо менамояд. Аз ҳамин нуқтаи назар, бо назардошти он бояд муайян кард, ки симои сиёсии ҳизби навтаъсисёбанда муайян карда шавад, мақсаду маром барномаи он, агар лозим шавад, роли он ва мавқеи ӯ дар таърихи мо бояд нишон дода шаванд. Аз ҳама муҳимаш имрўз дар баробари комёбиҳои азим дар соҳаҳои муҳимтарини ҷомеа ба мақсад мувофиқ хоҳад буд, ки проблемаҳои ҳалнагардида ташхис ва решаҳои камбудиҳои дар ҳаёт ҷойдошта муайян карда шаванд, дар баробари ҳамин зарур аст, ки хулосаҳои даркорӣ ба амал оянд. Мехоҳам такрор кунам: ҳеҷ кас наметавонад музафариятҳои Ватани моро таи солҳои истиқлолият инкор намояд ва фикр мекунам, ки ҳеҷ кас ба ин ҳуқуқ ҳам надорад. Халқи мо ба ҳаёти озод ва мустақилона соҳиб шуд, ки инро дар давоми ҳазорсолаҳо орзу мекард.

Бисёр бадбахтӣ, санҷишҳои пурхатари ҷиддиро аз сар гузаронда, қурбониҳо дода, мо имкон ёфтем, ки ба сохтмони давлати демократии ҳуқуқбунёд ва ҷомеаи озоди шаҳрвандӣ ва озоди иқтисодӣ шурўъ намоем. Эҳёи қадриятҳои худӣ, дини муқаддас, забон ва дигар арзишҳо, барои давлате, ки ояндааш бузург аст, муҳим мебошад ва ин чиз дар Ўзбекистон сурат мегирад ва он дар ҷомеаи ҷаҳонӣ машҳур гаштааст. Инро ба сифати тўҳфаи пурарзиши Оллоҳ таоло медонем.

Дар баробари ҳамин ба мо маълум аст, ки ҳаёт дар як ҷо намеистад, вай бо суръат пеш меравад.

Агар ягон кас ҳамроҳи дигарон бо ҳамин суръати пешравии ҳаёт қадам нагузошта, ба он бефарқӣ ва бемасъулиятӣ зоҳир намояд, бе ҳеҷ шакку шубҳа аз доираи рўзгори тағйирёбанда берун мемонад, ҳеҷ гоҳ ба мақсади худ намерасад. Ин ҳақиқати талхи ҳаёт аст.

Аз ин ҷиҳат имрўз ҳамаи мо бояд, ки даст ба дасти ҳам дода, амал кунем: аз комёбиҳои ба дастомада сарганг ва мағрур нашавем, дар як зинаи пешравӣ тавақкуф накунем, проблемаҳое, ки дар пеши роҳи тараққиёти мамлакти мо ба амал омада, зарар мерасонанду садди роҳи тараққиёт мешаванд, дар вақташ дарёфт намуда, онро дарҳол бо тамоми қувва барҳам додан муҳим аст.

Маҳз дар ҳамин асос, ояндаи кишварро равшан тасаввур намуда, ба мақсади барпо намудани фардои мунаввар зарур аст, ки бо ҷўшу хурўш кор кунем, то ки ислоҳоти мувофиқи бо талаби давр тарҳрезишуда, мувофиқи барнома ба ҳаёт татбиқ гардад.

Барои расидан ба мақсадҳои қаблан зикрёфта, ба фикри ман, рол ва моҳияти барномаи миллии либерализатсияи тамоми соҳаҳо ва ҳатти маши давлату ҷамъиятро, ки дар сессияи якуми Олий Маҷлис соли 2000-ум қабул шудаанд ва дар сессияи нўҳум боз ҳам такмил ёфтаанд, баробар намудан, муқоиса кардан душвор аст.

Вазифаи аз ҳама асосӣ ва муҳимтарини имрўзаи мо ҳамин аст, ки барномаи мазкур бе чуну чаро дар ҳама соҳаҳои ҳаёт татбиқ карда шавад, агар даркор бошад, аҳамият ва моҳияти он ба оммаи васеъ шарҳ гардад.

Моро лозим аст, амиқ дарк намоем, ки ҳар як пешравӣ, қадаме ба пеш—хоҳ дар илм, иқтисод, таҷдиди маънавӣ— дар замири он қабл аз ҳама дониш, амал, қуввваи инсон қарор дорад. Ин ҳақиқат, сарфи назар аз сохтори сиёсии ҳар як давлат ҳақиқати воҳид буд ва ҳамин тавр хоҳад монд. Аммо чунин хислатҳо ва потенсиали одам, омма ва халқ фақат дар муҳити озодӣ зуҳур мекунад.

Ба таври намуна, соҳаи иқтисодиётро мисол меорем. Бидуни истифода аз илму дониш, қуввваи инсон, бидуни муҳайё намудани озодӣ ба меҳнаткаши оддӣ ва ё ба раҳбаре, ки ғамхории инкишофи ин соҳаро ба зиммаи худ гирифтааст, дигар хел карда гўем, ўро аз роҳе, ки шуур ва мафкураашро маҳдуд медошт, бояд барорем, аз роҳе, ки дасту пояш баста буд, халос накарда, ба натиҷаҳои дилхоҳи мусбат ноил шудан душвор аст. Ба фикрам, ба шарҳу эзоҳи ин ҳақиқат ҳоҷат нест.

Омили тараққидиҳандаи соҳаҳои мухталиф ва ҷанбаҳои ҳаёт, вусъатбахш ва такмилдиҳандаи он, қуввае, ки онро ба ҳаракат медорад, пеш аз ҳама, ин—озодии иқтисодӣ, яъне озодии ҳақиқии инсон аст.

Ҳамин ақидаро инкишоф дода гуфтан мехоҳам, ки: қуввае, ки дорои имкониятҳои азим буда дар таърихи инсоният ва имрўз низ бори дигар ба назар намоён мешавад, ин—ҳаракати тадбиркории озод ва бизнес (тиҷорат) мебошад, ки вай асос ва зербинои пешравии иҷтимоӣ-иқтисодӣ ба шумор меравад.

Агар пурсанд, ки имрўз аз ҳама бештар кӣ ба пешравии ҷомеа ва давлати мутараққии Ўзбекистоне, ки дар он ҳаёти халқаш то ба сатҳи муносиб баланд рафта бошад, обрўю эътибори он дар миқёси байналхалқӣ ба дараҷаи олӣ бошад манфиатдор аст ва барои ноил шудан ба ин мақсадҳои наҷибона киҳо мехоҳанд, ки дар кишвари мо ҳаёти оромона ва осудаҳолона нигоҳ дошта шавад, вусъат ёбад? Ба ин савол мехостам ҷавоб гўям, ки тадбиркорон ва тоҷирон аз ҳама бештар ба ҳамаи ин манфиатдор мебошанд. Бешакку шубҳа метавон гуфт: барои ноил шудан ба ин мақсадҳои наҷиб маҳз тоифаи мазкури одамон, яъне ҳамин қишри ҷомеаи мо пуштибони давлат ва халқ мебошанд.

Бо ба ҳисобгирии ҳама он чи ки зикр ёфт, метавон ба таври зайл хулосаи асоснок баровард.

Махсусан, масъалаи муҳимтарини рўз дар ҳаёти ҷомеаи мо ин кушодагии саҳнаи сиёсӣ дар ҳаёти вусъатёбандаи иқтисодии мамлакат, ки дар он ҳаракати тадбиркорӣ ва бизнесменӣ, тиҷорати хурд ва миёна, фермерӣ торафт вусъат меёбад ва ин ҳаракат азм ба он менамояд, ки масъулияти прогресси давлат, тараққиёти босуръати ислоҳотро дар тамоми соҳаҳо ва риштаҳои ҳаёт ба даст гирифта, тамоми монеаҳоро аз сари роҳ бартараф созад.

Аз ин рў дар бораи таъсиси ҳизби нав сухан ронда, ба фикри ман дар сафҳои он одамонеро муттаҳид намудан ба мақсад мувофиқ аст, ки онҳоро мақсади ҳаёташон, ояндаи мамлакат ва ҷомеа, прогресси Ватан, некўаҳволии халқ якҷоя бо пешрафти корҳои тадбиркорӣ ба ҳам наздик ва муттаҳид мегардонад.

Агар бо забони сиёсӣ изҳор намоем, идеяҳои асосӣ, мақсаду маромии ин ҳаракат, ҳизб, ки дар худ он мафкураро бо тамоми маънӣ ва моҳияташ таҷассум кардааст ва гуфтаҳояш ба платформаи ҳизби либералӣ-демократӣ мувофиқат мекунад, мебошад.

Махсусан, барномаи либерализатсия, ки дар бораааш сухан рафт ва он тамоми ҷанбаҳои ҳаётро дар бар мегирад, метавонад фишанги асосӣ шавад. Хулоса карда гўем, модернизатсияи мамлакат, татбиқи бомуваффақияти ислоҳотҳо—асос ва кафолати ба ҳаёт татбиқ намудани ислоҳотҳо— ин сиёсати либерализатсия мебошад.

Ба ҳамин муносибат ман мехостам ба ин ҳизби навтаъсис, ки масъалаи бунёди он имрўз муҳокима мегардад, бигўем, ки ин ҷунбиши тадбиркорон ва бизнесменон, ин ҳизби либералӣ-демократӣ аст.

Ин ду мафҳум аз рўи мазмун ва мундариҷааш, аз рўи идеяи асосӣ ва мақсадҳояш то ба дараҷае ба ҳам наздику омехта аст, ки фикр мекунам онҳоро аз ҳам ҷудо намудан ғайритабиӣ ва бемантиқ аст.

Аз ин ҷиҳат мо аз ҳар ҷиҳат ҳақ дорем, ки ин ҳизби навтаъсис, ҷунбиши сиёсиро ҳамин тавр номгузорӣ намоем.

Акнун ман мехостам, ки аз фурсат истифода намуда, эътибори шуморо ба баъзе масъалаҳои сохтмон ва фаъолияти ҳизби навтаъсис ҷалб намоям. Фикр мекунам, ки проблемаи аз ҳама калоне, ки дар назди ин ҳизб, балки дар назди ҳар як ҳизбе, ки худро сиёсӣ ва ҷамоатӣ меномад, истодааст, ин масъалаи ба оммаи васеъ расондан, пеш аз ҳама, то ба шуур ва мафкураи ҳамаи намояндаи ҳизб, ки онҳоро ба як саф муттаҳид мекунад ва онро дар амал нишон медиҳад, шарҳ дода шавад.

Хулоса карда гўем, барои чӣ барои ба ҳаёт татбиқ намудани кадом идеяҳо ин ҳизб ба вуҷуд меояд? Ба мардум шарҳу эзоҳ дода бояд исбот кард, ки то кадом ҳад ин идеяҳо ҳаққониянд, то кадом дараҷа ба орзую ормонҳои халқ ва талаботи ӯ ҷавобгў мебошанд.

Дар ин ҷо ман мехостам боз ба як масъалаи дигар тафаккуф намоям. Ҳизби навтаъсис аз ҳамаи аъзоёни узваш, пеш аз ҳама, аз муассисони он ва намояндагони фаъолаш ҳаминро талаб мекунад, ки онҳо аз камбудии дар ҳаёти мо бисёр дучоршаванда—карьеризм, иддаоталабӣ, ҳавобаландӣ ва беш аз ҳад баҳо додан ба имкониятҳои худ дар канор бошанд.

Ба фаъолияти ҳизби навтаъсис ҳеҷ гоҳ набояд роҳ дода шавад, ки манфиатҳои шахсӣ аз манфиатҳои ҷамъият ва халқ боло гузошта шаванд.

Бояд ба хубӣ ва чуқур дарк кард, ки дар ҷои ин гуна симптомҳо, нишонаҳои касалии мазкур бештар бавуҷудомада, гуфтан мумкин аст вазъи солим аз байн меравад, мубориза барои курсӣ авҷ мегирад ва кўшиши дар атрофи худ ҷамъ намудани тарафдорон ба амал омада, як навъ доҳипарастӣ ба вуҷуд меояд. Оқибат ин хел ҳизб дар саҳнаи сиёсӣ ба вуҷуд наомада, шикаст меҳўрад.

Ман фикр мекунам, ки ин масъаларо аз ин зиёдтар шарҳу эзоҳ додан лозим нест. Лекин ман мехостам, ки ташкилкунандагон ва намояндагони ояндаи ин ҳизб ҳеҷ гоҳ ин мавзўъро аз назар дур нанамоянд ва аз он бояд парҳез намоянд.

Боз як масъалаи дигар, ки пешакӣ арзи вуҷудаш тасаввур мешавад: онҳое, ки ба ин ҳизби навтаъсис бо мақсади ҳал намудани кадом як проблемаҳои шахсии худ аъзо мешаванд, сахт иштибоҳ мекунанд.

Дар бораи боз як ҳақиқат кушоду равшан сухан гуфтан лозим.

Ба шумо маълум аст ва шумо бисёр вақт ба ин дар ҳаёти худ шоҳид шудаед: тадбиркорон на ба ҳама маъқул мешаванд, инро рўпўш кардан мумкин нест.

Дар ҷамъияти мо то ба ҳол ҳодисаҳое рух медиҳанд, ки аз замони кўҳна боқӣ монда, ба тадбиркорӣ, ба одамоне, ки ба тиҷорат машғуланд, муносибати боэҳтиёт, шубҳанок менамоянд ва онҳоро дар ҷумлаи шахсони нопок, аз ҳисоби фиреби дигарон маблағҷамънамуда мешуморанд.

Агар ҳаминро ба ҳисоб гирем, ки имрўз одамони ин гуна нуқтаи назар дошта торафт кам мешаванд, шуур ва мафкураи онҳо тағйир меёбад, ин ногузирии давр буда, бо гузашти айём чунин нуқтаҳои назар тадриҷан аз байн мераванд ва ин ба шарофати амиқтар реша давондани ислоҳот, боз ҳам такмил ёфтани демократия ва муносибатҳои бозорӣ дар ҳаёти мо мебошад.

Ин—масъалаи якум.

Масъалаи дуюм ин аст, ки ба ҳамин монанд нуқтаҳои назар аз ҳаёти мо куллан нест шаванд. Барои ин бояд, ки, пеш аз ҳама, худи тадбиркорон кўшиш кунанд ва худро мисолу намуна нишон дода, асоснок намоянд, то ин гуна афкори шубҳаомез аз байн равад.

Зарур аст дар ин бора ҳам сухан ронем, ки шояд дирўз чунин шароите вуҷуд надошт, ки ин гуна ҳизб ба вуҷуд ояд.

Ва агар ҳаминро ба назар гирем, ки имрўз дар ҳаёти мо анъанаи ба ҳаёт ҷорӣ намудани тозаоварӣ мисли дигар кишварҳои пешрафта ба амал омада, ин раванд торафт аз ҳисоби либерализатсия ва демократизатсияи ҷамъият комёб мегардад. Ба ин нисбат равшан мешавад, ки вақти пешниҳод намудани платформа ва ғояҳои либералӣ-демократӣ ҷиҳати баланд бардоштани сатҳи зиндагии мардум, аз байн бурдани монеаҳои роҳ, бахшидани суръат ба тараққиёти мамлакат фаро расидааст. Дар саҳнаи сиёсии Ўзбекистон ба вуҷуд омадани ҳизби нав ниҳоят бамаврид ва татбиқи мақсаду мароми он ба ҳаёт муҳим аст.

Аз ин ваҷҳ ба сифати мақсад ва мароми ҳизби навтаъсис ман мехостам эътибори шуморо ба масъалаҳои зерини принсипиалӣ ҷалб намоям.

Мақсади якум. Тадбиркорон ва бизнесменҳо (тоҷирон), ки имрўз ба сифати қуввваи сиёсӣ муттаҳид шуда дар мамлакати мо дорои потенсиали калон мебошад, ҳақ доранд, ки ба худ масъулияти тараққӣ додани Ўзбекистон, масъалаҳои ҳал кардани як қатор проблемаҳои онро ба ўҳда гиранд.

Мақсади асосии ин ҳаракат дар он мебошад, ки ба қуввваи сиёсӣ табдил ёфта, имкониятҳои тозаро ҷиҳати тавсия бахшидани тадбиркорӣ ифшо намоянд, аз нигоҳи назарӣ ва амалӣ пешомадҳои онро асоснок карда, манфиатҳои онро ҳимоя кунанд, рўзи ояндаро таъмин намоянд. Аз номи ин қишр ба саҳнаи сиёсии Ўзбекистон баромада, барои худ ҷои муносиб пайдо намоянд.

Мақсади дуюм. Равона кардани қуввва ва имкониятҳои ин ҳизб якҷоя бо дигар ҳизбу ҳаракатҳо ҷиҳати кор карда баромадан ва ба ҳаёт татбиқ намудани барномае, ки ба манфиатҳои Ўзбекистон, нақшаҳои стратегии он ҷавобгў мебошанд, ба принсипҳои Конститутсия такя мекунанд.

Сохтмони давлати кушоди демократӣ, ки ба иқтисоди бозорӣ асос ёфта, онро Ўзбекистон пайгирӣ мекунад, ба вуҷуд овардани имкониятҳои васеъ барои ташаккули институтҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, то ба шуур ва мафкураи одамон ва ҳаёти халқ, пеш аз ҳама, тамоми ҷавонон расондани арзишҳои демократӣ мебошад.

Хулоса карда гўем, мақсад ба сар бурдани зиндагии осуда бо ҳама ҷаҳони тараққиёфтаи демократии ҷомеаи ҷаҳонӣ бояд, ки аз вазифаҳои муҳимтарини рўзмарраи ҳизби нав қарор гирад.

Мақсади сеюм. Идоракунии давлат, таъсиррасонӣ ба мафкураи ташаккулёфтаи ҷомеа, ба ҳаёт татбиқ кардани ислоҳоти сиёсӣ ва иқтисодӣ, ҳамкорӣ ба ҳалли проблемаҳои ҳаёти мо, иштироки фаъол барои баланд бардоштани обрўи Ўзбекистон дар миқёси байналхалқӣ, ҳифз намудани сулҳу осоиштагӣ ва оромӣ, мустаҳкам кардани рафоқату дўстии байнимиллӣ ва шаҳрвандӣ дар мамлакати мо.

Гузоштани саҳми муносиб ба кори тарбияи халқ ва, пеш аз ҳама, ҷавонон ба рўҳияи эҳтироми мафкураи миллӣ, муҳаббат ва ифтихор ба Ватан, Ўзбекистони маҳбуб, дар ҳама шароит қадр намудани роҳи мустақилона, қадриятҳои миллӣ, расму оини миллӣ ва анъанаҳои динӣ, дар баробари ҳамин ҳаракат намудан барои роҳ надодан ба фишоровари арзишҳои миллат ва халқиятҳои дигар, мубориза бурдан бар зидди чунин равандҳо.

Мақсади чаҳорум. Ба мафкураи оммаи васеъ ворид намудани ғоя ва мақсадҳои либералӣ-демократӣ, дар ин роҳ ҷорӣ намудани тарғиб ва ташвиқоти чуқур фикркардашуда ва вусъат додани сафҳои худ.

Тавсияи номзадҳои фаъол, ки худро дар роҳи ба ҳаёт татбиқ кардани чунин ғояҳо нишон додаанд, барои пешбарӣ кардани онҳо ба депутатӣ, ба зиммаи онҳо гузоштани салоҳияти органҳои қонунбарор ва иҷрокунандаи ҳокимият, онҳое, ки ба боварии интихобкунандагон ва роҳбарон сазовор шудаанд.

Содда карда гўем, ин ҳаракати нав аст. Ҳизби нав бояд ба тадбиркорон ва фаъолон такя намуда, онҳоро муттаҳид кунад, барои ноил шудан ба мақсад ва вазифаҳо мусоидат намояд. Чунки дар таърих ва имрўз ҳам тадбиркорон ва одамони машғули чунин соҳа дар тамоми дунё такягоҳи давлат, асоси ҳар гуна ҷомеа мебошад.

Дар ин бобат як фикри Амир Темири бузург дорои маънои калон аст: «як марди кордони шуҷоъ, соҳибазм, тадбиркор ва ҳушёр аз ҳазорон одамони бетадбир, лоқайд беҳтар аст».

Фикр мекунам, ки ҳизби навтаъсис ин холигоҳро, ки дар ҳаёти сиёсии мо ба вуҷуд омадааст, пур карда, саҳми муносиби худро барои расидан ба ҳадаф— Ўзбекистоне, ки ояндааш давлати бузург аст, мегузорад.

Ба ҳамаи шумо дар роҳи ба амал баровардани ин мақсадҳои наҷибона қуввваю ғайрат ва комёбиҳо мехоҳам.

Донишгоҳи олӣ ба номи Улуғбек аст

Донишгоҳи куҳантарини Ӯзбекистон 85-сола шуд

Ҷашни донишгоҳ—ин тантанаи идона, конфронсҳои байналхалқӣ, семинарҳои илмӣ, мусобиқаҳои заковатмандон ва варзишгарон албатта, вохӯриҳо, вохӯриҳо, вохӯриҳо...Вохӯриҳо бо дӯстон, ҳамкасбон, меҳмонон, хатмкунандагон. Ин иди мутантани саросари ҷумҳуриамон аст. Чаро ки Донишгоҳи миллӣ, мисли ҳамеша, пешоҳанги илм ва манбаи кадрҳои мамлакат мебошад.

Дар боби имрӯзу дирӯзи Донишгоҳи миллии Ӯзбекистон ректори он академик Т.Н.Долимов ҳикоят мекунад.

Донишгоҳи миллии Ӯзбекистон ба номи Мирзо Улуғбек—ин консорсиуми барҷастаи таълимӣ-илмӣ мебошад, ки оид ба 34 соҳа кадрҳои бакалаврӣ ва беш аз 105 мутахассиси магистратура тайёр мекунад. Донишгоҳ 15 факултет, донишкадаи физикаи илмию тадқиқотӣ, донишкадаи олии педагогӣ, 17 лабораторияи илмӣ ва шӯъбаҳо, шохобчаҳои китобхона, ки дар он беш аз се миллион китоб мавҷуд аст, системаи кушоди маркази захираҳои таълимӣ-информатсионӣ, нашриёт, ду литсеи академӣ, базаи корҳои амалии факултетҳои фанҳои табиӣ ва гуманитарӣ дорад.

Шумораи профессорону олимон тақрибан аз ҳазор нафар зиёд аст.Чунончи, дар ин ҷо 25 нафар узви ҳақиқии Фарҳангистони улуми Ӯзбекистон, 185 нафар докторҳои илм, профессорон, беш аз 500 нафар номзадҳои илм, дотсентон кор мекунанд.

28-уми январи соли 2000-ум бо Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ҳақиқати таърихӣ барқарор гардид: мақоми донишгоҳ тағйир дода шуд. Минбаъд Донишгоҳи миллии Ӯзбекистон мегуфтагӣ шудем. Дар базаи донишгоҳи кӯҳнатарини мамлакатамон Фарҳангистони улуми Ӯзбекистон ва дигар донишгоҳҳои олӣ ба миён омаданд.

Донишгоҳ 12 майи соли 1918 таъсис ёфта буд. Дар таъсис додани он саҳми зиёиҳои ӯзбекистонӣ хеле бузург аст.

Дар тӯли ин солҳо 110 ҳазор мутахассисонро тайёр кард, ки дар байни онҳо олимони машҳур, ходимони фарҳанг, нависандагон, шоирон, барандаҳои ҷоизаҳои давлатӣ, ходимони давлатию ҷамъиятӣ ҳастанд. Донишгоҳ на танҳо дар мамлакати мо, балки дар хориҷа ҳам яке аз марказҳои илм ба ҳисоб меравад.Дар бадали 85-сол обрӯ ва нуфузи донишгоҳ баландтар гардид. Дар ин муддат марказҳои ба олам маълуми математикҳо (Саримсоқов, Сироҷиддинов), физикон (С.А.Азимов, У.Орифов), биологҳо (Я.Х.Тӯрақулов), генетикҳо (Д.А.Мусоев), таърихчиён (М.Е.Массон), заминшиносон, геологҳо, адабиётшиносон ва ғайраҳо ба вуҷуд омаданд.

Мақсади олии донишгоҳ ба роҳ мондани ҷараёни таълим ва тадқиқотҳои илмӣ буда,натиҷаи кори тадқиқотчиёнро дар амал татбиқ кардан мебошад.

Дар ин маърифатгоҳ аз ҳама бештар аспиранту докторантҳоро тайёр мекунанд, 13 шӯрои тахассусгардондашуда оид ба132 хели ихтисос кор мебарад.

Дар ин ҷо пайваста барномаҳои таълимиро барои литсей, бакалавриат, магистратура-аспирантура ва докторантураҳо омода месозанд.

Бинобар талаби мамлакат тайёр кардани мутахассисони нав аз ҷумла бакалавриат «Экология ва истифодаи табиат», «Иқтисодиёти минтақавӣ», «Таърихи философия ва мантиқи умумиҷаҳонӣ», «Тарҷумон», «Фарҳангшиносӣ», факултетҳои технологияи компютерӣ ва илмҳои ҷамъиятию сиёсӣ ва ғайраҳо ташкил карда шуданд.

Дар донишгоҳҳои Фарҳангистони улуми Ӯзбекистон, дар муассисаҳо ва ташкилотҳо 20 филиал ва кафедраҳои донишгоҳи зикршуда мувофиқи мақсад кор мебаранд. Дар муассисаҳои саноатӣ,зиёда аз 10-то марказҳои таълимӣ-илмӣ, дастовардҳои тадқиқотӣ амалӣ мегарданд ва рушд меёбанд. Дастовардҳои тадқиқотиро на танҳо дар Ӯзбекистон, балки дар муассисаҳои Русия ва мамлакатҳои дигари соҳибистиқлоли собиқ давлати шӯравӣ истифода мебаранд.

Дар донишгоҳ маркази технологияи информатсионӣ кушода шуд. Дар он бо усули нави таълиму корҳои амалӣ эътибори ҷиддӣ медиҳанд.

Дар Донишгоҳи миллии Ӯзбекистон солҳои охир 669 номгӯ китобҳои дарсӣ ба табъ расиданд. Фонди китобхонаи донишгоҳ адабиётҳои соҳавиро ба дигар донишгоҳҳои мамлакат низ медиҳад. Фонди илмии китобхона беш аз се миллион нусха китоб дорад. Ҳар сол китобхона 80-100 ҳазор нусха китобҳои мухталиф мегирад. Китобхонаи ҳар як факултет ҳирси донишомӯзии донишҷӯёнро қонеъ мегардонад. Хуллас, дари китобхонаи донишгоҳ барои олимон, донишҷӯён, аспирантҳою тадқиқотчиён ҳамеша боз аст.

Ин маркази илмомӯзӣ бо 27 донишгоҳи машҳури Аврупо, ИМА, Ҷопон, Чин ҳамкорӣ мекунад. Ва мо метавонем як қатор лоиҳаҳои барҷастаи илмиро амалӣ гардонем. Дар асоси шартномаҳои дутарафа бо донишгоҳҳои машҳури мамлакатҳои мутараққӣ маҳорати касбии омӯзгорон баланд бардошта мешавад. Аз рӯи лоиҳаҳои гуногун беш аз 320 нафар омӯзгорон, докторҳои илм, аспирант ва донишҷӯён оид ба тахассусашон дар мамлакатҳои хориҷӣ маҳорати касбиашонро сайқал доданд.

Ба донишҷӯёни аълохон стипендияи баландтар медиҳем, то ки барои мутахассиси хуб шудан имконият пайдо кунанд. Аксарияти онҳо дар озмуни стипендияҳои Президент ва Давлатӣ иштирок менамоянд. Ба замми ин дар Донишгоҳи миллии Ӯзбекистон стипендияҳое мавҷуданд, ки ба номи ин ё олимонанд, ки дар рушди илми Ӯзбекистон ҳиссаи сазовор гузоштаанд.

Мақсади асосии донишгоҳ он аст, ки ба донишҷӯён таълими босифат дода шавад.Ва ин тадбир ба тайёр кардани мутахассисони пурқувват равона карда шудааст. Баҳри амалӣ намудани чунин низоми таълим барномаҳои таълимӣ тағйир дода шуда, барномаҳои нави таълим ба рӯи кор омад, аз рӯи чунин барномаҳо шумораҳои соатҳои лексияхонӣ каму машғулиятҳои амалӣ зиёд карда шуданд. Барои беш аз пеш хубтар гардидани донишҳои назарию амалӣ имкониятҳои фаровон мавҷуданд. Ташкил кардани ҷараёни таълим тавассути компютер аз ҳамин ҷумла мебошад.

Вазифаи пурмасъули мо он аст, ки донишҷӯён тарзи мустақилона омӯхтани илм ва ҳаётро омӯзанд, ҷамъ кардани факт ва таҳқиқи онро ёд гирифта, барояшон хулосаҳои зарурӣ бароранд, китобхонии мустақилона, истифодаи Интернетро сидқан омӯзанд. Вагарна ҷавонони имрӯзаи дипломдореро, ки донишгоҳи олиро хатм кардаанд, мутахассиси хубанд гуфтан мушкил. Хатмкунандагони донишгоҳҳои олӣ бояд мустақилона андеша карда тавонанд ва дорои назари мушаххаси худ бошанд. Ин аст мақсаду марому донишгоҳ!

Ба пешвози 900-солагии Абдулхолиқи Ғиждувонӣ

Ҳафт пир

(Давомаш. Аввалаш дар шумораҳои гузашта).

Аз манбаъҳо маълум аст, ки Ҳазрати Абдулхолиқ Ғиждувонӣ бо зикри хафӣ машғул буданд ва ҳаргиз зикри алония намекарданд. Лекин дар замони Хоҷа Маҳмуд муршидон бо зикри алония машғул шуданд. Рӯзе Мавлоно Ҳофизиддин аз Хоҷа Маҳмуд пурсиданд, ки шумо зикри алония ба чӣ нисбат мегӯед? Хоҷа Маҳмуд фармуданд: то хуфтае бедор шавад ва аз ғофилӣ огоҳ гардад ва рӯй ба роҳ орад ва бо истиқомати шариат ва тариқат дарояд ва ба ҳақиқати тавба ва инобат, ки ба эҳтиёҷи ҳама ҳайрат восили ҳама саодат аст, рағбат намояд.

Мавлоно Ҳофизиддин гуфтанд, ки нияти шумо саҳеҳ аст ва боз пурсиданд, ки зикри алонияро ҳадде баён фармоянд, ки ба он ҳад ҳақиқат аз маҷоз мумтоз гардад ва бегона аз ошно ҷудо шавад. Хоҷа фармуданд, ки зикри алония касеро мусаллам аст, ки забони ӯ пок бошад аз дурӯғ ва ғайбат ва ҳалқи ӯ пок бошад аз ҳаром ва шубҳа ва дили ӯ пок бошад аз риё ва самъат (гӯш) ва сари ӯ пок бошад аз таваҷҷӯҳ ба ғайри Ҳазрати Аллоҳ таоло.

Дар «Рашаҳот айнул ҳаёт» навишта шудааст, ки Хоҷа Алӣ ар-Рометанӣ ки аз ҷумлаи асҳоби Хоҷа Маҳмуданд фармуданд, ки дарвеше дар аҳди давлати Хоҷа Маҳмуд Ҳазрати Хизр (а.с.)-ро дид ва аз эшон пурсид, ки дар ин замон аз машойих кист, ки бар ҷодаи истиқомат собит бошад то дасти иродат дар домани мутобиати вай зада ба вай иқтидо намоем. Хоҷаи Хизр фармуданд, ки Хоҷа Маҳмуд Анҷир Фағнавӣ. Баъзе аз асҳоби Хоҷа Алӣ фармуданд, ки он дарвеш, ки Ҳазрати Хизрро дида буд, Хоҷа Алӣ буданд. Аммо худро ба он намеоварданд, ки ман Хизрро дидаам.

Хоҷа Маҳмудро ду халифае буд, ки баъд аз эшон дар мақоми иршод будаанд: Амири Хурди Вобкандӣ ва Хоҷа Алӣ ар- Рометанӣ қ.с.

Дар болои қабри Хоҷа Маҳмуд Анҷир Фағнавӣ соли 2002 мақбара бино карданд. Масҷиди ҷомеъ, ҳавз, боғ низ аз нав дар ин зиёратгоҳ барпо шуд.

4. Ҳазрати Хоҷа Алӣ ар Рометанӣ қуддиса сирриҳу-валиюллоҳ, қутби замон, омӯзгори бузург, орифибиллоҳ, шайх-уш-шуюх, аллома шоир, буданд.

Ҳазрати Хоҷа Алӣ ар- Реметанӣ дар Кӯрғони Рометан (вилояти Бухоро) таваллуд шудаанд. Касби ҳазрат бофандагист. Лақаби эшон дар силсилаи хоҷагон Ҳазрати Азизон аст. Ва эшонро мақомоти рофеъ ва кароматӣ аҷиба бисёр аст.

«Рисолаи Азизон» ном китоб аз Ҳазрати Хоҷа Алӣ ар Рометанӣ ба мо мерос мондааст. Ин асарро аз забони тоҷикӣ ба ӯзбекӣ олимаи нақшбандишинос Гулчеҳра Наврӯзова тарҷума ва нашр намуд.

Ҳазрати Хоҷа Алӣ 130 сол умр дидаанд. Дар «Мақомоти Шоҳи Нақшбанд» оварда шудааст, ки вақте ки Ҳазрати Баҳоуддин се сола шуданд, Ҳазрати Хоҷа Алӣ вафот кардаанд. Аз ин маълумот маълум мешавад, ки Хоҷа Алӣ соли 1321 мелодӣ вафот кардаанд.

Дар бисёр манбаъҳо оварда шудааст, ки қабри Ҳазрати Алӣ ар-Рометанӣ дар Хоразм аст. Соли 1998 як гурӯҳ муҳибони Ҳазрати Хоҷа Азизон ар Рометанӣ, инчунин Ҳоҷӣ Ҷонмуҳаммад Гулов, Ҳоҷӣ Нуриддин Бозоров ва каминаи камтарин зиёрати Хоразмро ихтиёр кардем. Вале аз Хоразм қабри табарруки Ҳазрат дарёфт нашуд. Баъд ба сӯи Урганҷи кӯҳна, ки ҳоло яке аз шаҳрҳои тобеи Туркманистон аст, равона шудем. Дар он ҷо қабри Ҳазрати Хоҷа Алӣ Рометаниро пайдо кардем. Ба болои қабри Ҳазрат мақбараи базеб бино кардаанд.

Дар Рометан, дар рӯ ба рӯи Кӯрғон қадамҷои Ҳазрати Хоҷа Алӣ Рометанӣ буда, он ҷо як маҷмӯаи нав бино кардаанд.

Дар «Нафаҳот-ул-унс» оварда шудааст, ки аз Хоҷа Алӣ пурсиданд, ки имон чист? Фармудаанд, ки кандан ва пайвастан. Муносиби санъати худ, ки бофандагӣ буд ҷавоб гуфтанд. Яъне аз орзую ҳавасҳои беҳудаи ин дунё дилро кандан даркор ва дилро ба муҳаббати Аллоҳ таоло бастан лозим. Дар ҳамин вақт ҳаловати имонро банда мефаҳмад.

Ҳазрат фармуданд, ки дар ояи карима «Ба Аллоҳ тавба кунед!» ҳам ишорат ва ҳам башорат ҳаст. Ишорат ба тавба кардан ва башорат ба қабули он, ки агар қабул накардӣ амр накардӣ. Амр далели қабул аст бо диди тасқир.

Фармуданд, ки равандагони роҳро риёзат ва муҷоҳидат бисёр бояд кашид то ба мартабае ва мақоме расанд, аммо роҳ аз ин ҳама наздиктар аст, ки зудтар ба мақсад расанд. Ва ин он аст ки равандаи роҳ дар он кӯшад, ки худро ба воситаи ҳалқае ва хидмате дар дили соҳибдиле ҷо кунад (яъне ба пири муршиди ҳақиқӣ инобат кунад), чун дили ин тоифа мавриди назари ҳақ аст, ӯро низ аз он назар насибае расад.

Рӯзе дар ҳузури Ҳазрати Азизон касе хонда. Мисраъ: **Ошиқон дар даме ду ийд кунанд.**

Эшон фармудаанд: **Ошиқон дар даме се ийд кунанд.**

Он кас гуфт, ки Ҳазрати Азизон кашфи ин маънӣ фармоянд. Гуфтаанд, ки яке ёдкарди банда миёни ду ёдкарди Худованд аст. Аввал бандаро тавфиқ диҳад, ки ёди вай кунад. Ин ийди якум. Дуюм банда ёди Ҳақ таоло кунад. Ин ийди дувум. Саввум ёдкарди банда бо шарафи қабули Ҳақ мушарраф гардад. Ин ийди саввум аст.

Бо ҳар кӣ нишастиву нашуд
ҷамъ дилат,
В-аз ту нарамид заҳмати
обу гилат.
Аз сӯҳбати вай агар
табарро накунӣ,
Ҳаргиз накунад рӯҳи
азизон биҳилат.

***

Чун зикр ба дил расад дилат
дард кунад,
Он зикр бувад, ки мардро
фард кунад.
Ҳарчанд ки хосияти оташ дорад,
Лекин ду ҷаҳон бар дили
ту сард кунад.

Ҳазрати Хоҷа Алӣ ар Рометаниро ду фарзанд буд, яке Хоҷа Муҳаммад ва дигар Хоҷа Иброҳим.

Ҳазрати Хоҷаи Азизонро чаҳор халифа будааст, ҳама Муҳаммад ном, ки соҳиби камол ва аҳли завқ ва ҳол будаанд: Хоҷа Муҳаммад Кулоҳдӯз, Хоҷа Муҳаммад Ҳаллоҷ, Хоҷа Муҳаммад Боварди, Хоҷа Муҳаммад Бобои Самосӣ қ.а.

5. Хоҷа Муҳаммад Бобои Самосӣ қуддуса сирриҳу—валиюллоҳ, қутби замон, омӯзгор, шайхи бузург. Мавлуди эшон қарияи Самос буда, ки аз ҷумлаи деҳоти Рометан аст (вилояти Бухоро). Қабри муборакӣ эшон низ он ҷост. Касби эшон боғбонӣ, деҳқонӣ буд.

Дар «Нафаҳот-ул унс» оварда шудааст, ки Ҳазрати Хоҷа Баҳоуддинро назари қабул ба фарзандӣ аз эшон будааст. Ва эшон пеш аз валодати Ҳазрати Хоҷа Баҳоуддин борҳо, ки бар кӯшки Ҳиндувон мегузаштанд, мефармуданд, аз ин хок бӯйи марде меояд, зуд бошад, ки кӯшки Ҳиндувон Қасри Орифон шавад. То вақте он ҷо расиданд ва фармуданд, ки он бӯи зиёда шуда ҳамоне, ки он мард мутавалид шудааст. Ва дар он маҳал аз он валодати Ҳазрати Баҳоуддин се рӯз гузашта буд. Ва ҷадди эшон Баҳоуддинро ба назари Ҳазрати Бобо оварданд. Хоҷа Бобои Самосӣ фармуданд, ки вай фарзанди мост ва ӯро қабул кардем. Пас ба асҳоб гуфтанд, ки ин мард аст, ки мо бӯйи вай шамида будем. Зуд бошад, ки муқтадойи рӯзгор шавад...

Хулафои Ҳазрати Бобои Самосӣ Хоҷа Сӯфӣ Сухорӣ, Хоҷа Муҳаммад Самосӣ ин кас фарзанди Ҳазрати Бобои Самосианд, Мавлоно Донишманд,Сайид Амир Кулоланд.

Дар «Мақомоти Сайид Мир Кулол» нақл аст, ки рӯзе Ҳазрати Мир Кулол дар қарияи Рометани Калон бо гӯштин машғул буданд ва Хоҷа Муҳаммад Бобои Самосӣ дар сояи деворе истода буданд ва мустағрақи ҳол гашта яке аз маҳрамони Хоҷа Муҳаммад Бобо гуфтааст ки эй, маҳдум, дар ин ҷо мардум бо кори бидъат машғуланд, шумо чаро мутаҳаййир гаштед? Ҳазрати Муҳаммад Бобо фармуданд, ки эй ёрон, дар ин майдон мард ҳаст, ӯ дар ин домгоҳ Сайидзода аст, ки ҳамаи комилон аз сӯҳбати вай баҳраманд хоҳанд будан, мо мунтазири ин мардем, он бисёр мурғи баландпарвоз аст ва мақомоти эшон баланд мушоҳида кардем. Хоҷа Муҳаммад Бобо дар ҳамин мақолот буданд, ки баногоҳ Ҳазрати Амирро чашм ба Хоҷа афтод ва сайди дили эшон бар каманди Хоҷа афтод, инону ихтиёр аз даст рафту ҳамон рӯз эшонро ба фарзандӣ қабул карданд ва баъд аз ин таърих ҳеҷ кас Ҳазрати Амирро дар маърака ва майдон ва дар бозор надидааст.

(Давом дорад).

Ҳоҷӣ Садриддин САЛИМИ БУХОРӢ.

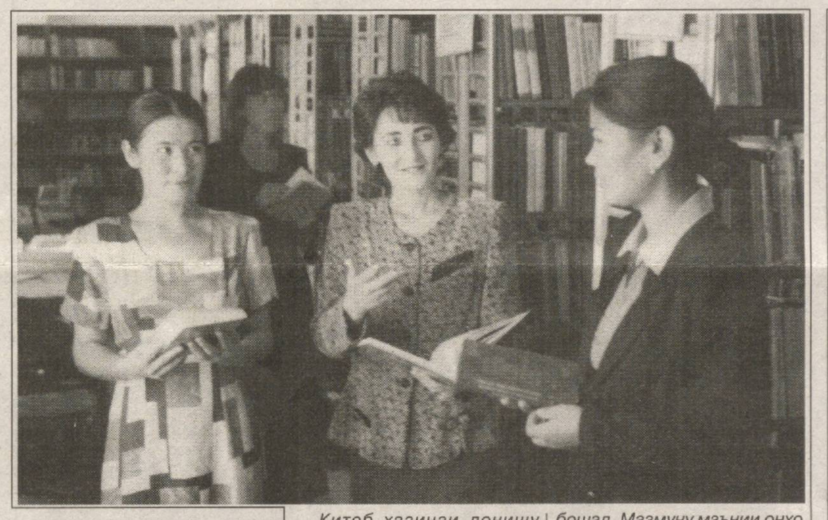

Китоб хазинаи донишу хирад, беҳтарин омӯзгори забони модарӣ, муршиди роҳи ҳақиқату адолат буду ҳаст. Мавлоно Абдураҳмони Ҷомӣ дар ҳаққи китоб шоҳбайте дорад, ки вирди забони пиру барност:

Анису кунҷи танҳоӣ
китоб аст,
Фурӯғи субҳи доноӣ
китоб аст.

Оё ин анис ба маънии томаш имрӯз ҳамрозу ҳамнафаси ҳамагон аст? Таассуф, ки на. Каммутолаа, ки ҳастем бинои маънавиятамон маъмур нест, гоҳо ба бемаърифатӣ моро гунаҳкор мекунанд, сатҳи забондониамон поин рафтааст, роҳро монда ба бероҳа меравем... Китоб набояд зеби рафу ҷевонҳо бошад. Мазмуну маънии онҳо бояд аз ҷевони дилҳо ҷой гиранд.

Ба мақсади ба ҷевони дилҳо кӯчондани мазмуну мундариҷаи китобҳо дар ҳамаи ноҳияҳои ҷумҳурият дари китобхонаҳо ба рӯи хонандагон боз аст. Аз ҷумла китобхонаи ба номи Алишер Навоии ноҳияи Оққӯрғон яке аз хазинаҳои бебаҳои маънавият ба шумор меравад. Он 42 ҳазору 200 дона китоб ва беш аз 3 ҳазор хонанда дорад.

***Дар акс:** мудири китобхона **Фарида Исматова** (дар мобайн) ва китобхонҳо (дар ду тараф аз рост ба чап) **Дилноза Эшбоева** ва **Саида Мӯсоева**ҳо ҳангоми сӯҳбат.*

Аксбардор: Ҳусанбой АВВАЛОВ.

Ҷумҳуриҳои минтақа ба ҳамкорӣ маҳкуманд!

Аз назари хориҷиён ва хусусан хориҷиёни дур, ки аз кишварҳои Осиёи Марказӣ ҳазорҳо километр дур мебошанд, минтақаи мо дар роҳи ҳамкории иқтисодӣ бо ҳамдигар чӣ мушкилиҳое дорад? Ин саволи асосии анҷумани дурӯзае буд, ки зери унвони «Эҳёи Роҳи бузурги абрешим» дар меҳмонхонаи «Дедемон силк роуд»-и пойтахт барпо гардид.

Дар шароиту давраи нави ҳаёти ҷумҳуриятҳои Осиёи Марказӣ муносибат ва талабҳо аз ҳамдигар низ мувофиқи ин падидаҳо рӯи кор меоянд ва аз ин боис муҳаққиқону сиёсатшиносон ва олимону банкирҳо дар анҷуман назари худро маҳз дар бобати роҳҳои ҳарчи зудтари ҳаллу фасли муаммоҳои ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ ва аз байн бурдани мамоониатҳои табииву сунъиро дар роҳи ҳамгароии онҳо баён намуданд.

Дар чунин машварату анҷуманҳо маъмулан ҷиҳатҳои иқтисодии масъалаҳои баррасишаванда мавриди назар қарор мегиранд. Аммо бояд гуфт, ки ҷанбаҳои сиёсӣ ва иҷтимоии он нуктаҳои тазаккурёфта на камтар аз ҷиҳати иқтисодӣ муҳимтар аст. Ва мавзӯи демографӣ низ дар чунин шароити ҷорӣ аз масъалаҳои асосии ҳамгароии иҷтимоӣ дар Осиёи Марказӣ мебошад. Зеро ки дар минтақа ҳоло беш аз 51 млн. аҳолӣ зиндагӣ карда, Маҳсулоти нохолиси дохилии (ВВП) ин панҷ ҷумҳурӣ якҷоя 29 млрд. долларро ташкил намуда, ҳар яки онҳо аз ҷиҳати инкишофи иқтисодӣ низ дар зинаҳои гуногунанд. Ва қарзи давлатии онҳо ҳам нисбат ба Маҳсулоти нохолиси дохилӣ ба миқдори гуногун мебошад, ки фаразан Қирғизистон 131 фоиз ва Қазоқистон 34 фоизро ташкил менамояд.

Сарпарасти Институти миллии дастгирии тадқиқотҳои Ҷопон Такасуфа Шиоя чунин тахмин мекунад, ки мардумони Осиёи Марказӣ ва Ҷопон агарчи аз ҳам аз лиҳози ҷуғрофӣ наздик нестанд, дар ирсияти онҳо умумиятеро дидан мумкин аст. Ӯ як таҳлили муҳаққиқонро эълон кард, ки тибқи он ҳангоми санҷиши ДНК-и ду нафар—яке аз Ҷопон ва дуввумӣ аз деҳаҳои дурдасти Қазоқистон хусусияти таркиби хуни ин ду зан ба ҳам мувофиқ омадааст, ки он аз решаҳои умумии онҳо далолат менамояд, ки эҳтимол 50 ҳазор сол пеш онҳо дар муҳити як қавм зиста бошанд, хулоса мекунад тахмини худро муҳаққиқи Ҷопон. Бино ба суханони Т.Шиоя, дар мамлакати ӯ ба Осиёи Марказӣ таваҷҷӯҳ на танҳо ба тамаддуни офаридаи форсиён, балки ба минтақае, ки аз шоҳроҳҳои Роҳи абрешим ба шумор меравад, зиёд мебошад.

—Ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ ба ҳамкорӣ маҳкуманд,—мегӯяд дигар иштирокдори анҷуман, профессори Донишгоҳи Фрайбурги Олмон доктор Йорг Штаделбауэр.—Онҳо бояд ҳама гуна роҳҳои доду гирифтро барои ин биҷӯянд ва аз ҳама гуна фурсату имконоти бавуҷудомада истифода намоянд. Фаразан ҳамон муаммои баҳри Арал, ки яке аз 16 чунин муаммои ҷаҳон ба ҳисоб меравад.

Маълум аст, ки имрӯз Тоҷикистон ва Қирғизистон аз ҷиҳати ҷуғрофӣ чунин ҷойгиранд, ки манбаъву захираҳои асосии оби минтақа дар қаламрави онҳо мебошад ва аксари шабакаҳо ва рагҳои обгарди Осиёи Марказӣ аз кӯҳҳои ҷанубии ин ҷумҳуриҳо сарчашма мегиранд.— Аммо бо вуҷуди ҳамаи ин ҳоло танҳо 3-3,5 фоизи захираи энергияи оби мавҷуда дар баҳрабардорӣ қарор гирифтааст,—мегӯяд дар маърӯзаи худ сарпарасти Садорати таҳлили макроиқтисодӣ ва сиёсати сармоягузории Вазорати иқтисодиёт ва тиҷорати Ҷумҳурияти Тоҷикистон, ҳамоҳангсози лоиҳаи «Роҳи абрешим» Амонҷон Эшонқулов.—Ва Тоҷикистон аз лиҳози миқдори захираи энергияи об дар байни кишварҳои ҷаҳон дар ҷои ҳаштум аст.

Ба суханони А.Эшонқулов гӯш андохта, пай бурдан мумкин буд, ки имрӯз саҳми ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ дар сармоягузорӣ ба Тоҷикистон ҳамагӣ 7 фоизро ташкил менамояд.

Аз барномаи анҷуман, ки онро Бунёди ба номи Конрад Аденауэри Олмон, Институти дастгирии тадқиқотҳои Ҷопон ва Маркази Ҷопону Олмони Берлин созмон доданд, масъалаи мавқеи Афғонистон дар таҳаввулоти иқтисодии Осиёи Марказӣ ҷой дошт, аммо намояндаи ягонаи ин кишвар, профессори Донишгоҳи Кобул Абдураҳмон Амин натавонист ба ин ҷамъомад бирасад. Аммо дар сӯҳбат бо муаллифи ин матлаб сафири Афғонистон дар Ӯзбекистон Абдул Самад гуфт, ки аз Афғонистон се навъи хатар ба оромии Осиёи Марказӣ таҳдид метавонад кунад: қочоқи моддаҳои нашъаовар, бекории зиёди аҳолӣ ва ифроткории мазҳабӣ. Ҳалли ин масъалаҳо дар минтақа роҳро барои ҳамкории дилхоҳ боз мекунад.

Тоҷибой ИКРОМОВ, хабарнигори «Овози тоҷик».

Дарси адаб

Беҳтарин гавҳар

Сухан сардафтари девони ишқ аст,
Сухан ганҷинаи султони ишқ аст.

Сухан эҳдои халлоқи олам бар бандагони ӯст. Инсон дар байни ҳаждаҳ ҳазор махлуқоти олам пеш аз ҳама бо забонаш мӯътабар аст. Забон метавонад манбаи ҳурмату эҳтиром, дараҷаю мартабаи баланду пасти одам бошад. Покии забон боиси шарафмандии одам аст. Аз ин рӯ:

Забони покро ҳайф аст бисёр,
Ки аз лафзи дурӯғ олуда созӣ.

Бошарафии тӯтӣ аз дигар мурғон дар сухан гуфта тавонистани ӯст. Сухани гарму нарм, бамавқеъю нишонрас метавонад инсонро аз марг наҷот диҳад, дили сангинро чун мум нарм созад.

Боре подшоҳе аз ҳамсари худ ранҷида ба ғазаб меояду ӯро ба дасти ҷаллодони номаҳрам надода, мехоҳад бо дасти худ қатл созад ва шамшер аз ғилоф мекашаду барои сухани охирини пеш аз марг фурсат медиҳад. Зан мегӯяд:

Ба қатли чун мане гар хотират
хушнуд мегардад,
Ба ҷон миннат, вале теғи ту
хунолуд мегардад.

Ва аз сеҳри ҳамин сухани баҷою самимӣ Шоҳ аз аспи ҷаҳл фаромада шамшер ба ғилоф меандозад. Бо сухани хуб мор аз хона, бо сухани бад шамшер аз ғилоф мебарояд, гуфтани халқ шояд ба ҳамин маънӣ бошад. Шоирони гузаштаи мо суханро ҷону ҷонофарини одам донистаанд. Ба ин маънӣ Салими Кошонӣ мефармояд:

Беҳтарин гавҳари ганҷинаи
ҳастӣ сухан аст.
Гар сухан ҷон набувад, мурда
чаро хомӯш аст.

Соҳиби чиҳил шутур бор гаштани Рӯдакӣ аз шарофати сухан буд.

Султон Санҷари Салчуқиро одат он буд, ки моҳе як бор тафарруҷи мамлакаташ менамуд, аз халқи худ пинҳон шуда зиндагӣ намекард, байни мардум даромада, аз вазъи зиндагии мардуми худ огоҳ мегашт. Боре дар сафар вазиру вузаро, акобиру ашроф дар рикоби ӯ, хазинабон дар ду чашми хӯрҷин динор ӯро ҳамроҳӣ мекарданд.

Ӯ ҳар гоҳ ба касе силӣ доданӣ шавад, «аҳсант» мегуфт ва хазинадор ба он кас ҳазор динор медод. Ҳини сафар Султон ба чорбоғе расид, ки муйсафеди кӯзапушти фартуте ниҳоли чормағз мешинонд. Султонро аҷаб омаду гуфт:

Эй мӯйсафед, по бар лаби гӯр доред, яқинан аз меваи ин чормағзе хӯрдан ба шумо насиб намекунад, пас чаро захмати беҳуда мекашед?

Муйсафед посух дод:

«Коштанд, хӯрдам. Мекорам, ки хӯранд». Подшоҳро ин сухан писанд афтод ва гуфт:

—Аҳсант.

Хазинабон ҳазор динор дод.

Мӯйсафед гуфт:

—Шоҳо, гуфтед, ки ҳосили ин нихол нахӯрӣ, дидед, ки вай чӣ гуна ҳосил дод?

Шоҳ боз «аҳсант» гуфту хазинабон боз ҳазор динор. Муйсафед гуфт:

—Шоҳам, ҳамаи дарахтон соле як ҳосил медиҳанд, дидед, ки ниҳоли ман дар як рӯз ду бор ҳосил дод.

Султон боз «аҳсант» гуфту хозин ҳазор динор. Султон фармуд, ки тезтар аз ин ҷо раванд, ки ин муйсафед бо суханҳои обдор ӯро ғорат хоҳад кард.

Бале, сухани баҷо сармояю дороии одам аст, оре, танҳо сухани баҷою бамавқеъ. Вай ифшогари розҳо, оинаи ботини одам аст, кию чи кора будани одам аз сухани ӯ аён гардад. Баъзе камхирадон сергапиро нишона аз хирадмандӣ дониста, баҷою беҷо ҳарфҳои номураттабу бемағзу бемавқеъ бисёр мегӯянд ва боиси танаффуру хандазори дигарон мегарданд.

Мирзо Бедил ба ин маънӣ пайғамбарона фармуда:

Бетамизиҳои мардум аз сухан
пайдо шавад,
Пистаи бемағз, агар лаб во
кунад, расво шавад.

Ҳар сухан ҷою ҳар нукта мақоме дорад, гуфтани халқ ба ин маънист.

Ҳарфи бетаҳаммул, ноандешида гуфташуда бадтар аз заҳр аст ва захми носур дорад. Зи ҳарфи бетаҳаммул ошно бегона мегардад,— фармудааст пири хирад Шайх Саъдӣ.

Суханшиносону сухангустарон хомӯширо аз адаби инсонӣ дониста, гуфтори баҷо, бамавқеъро салоҳу савоб донистаанд:

Агарчи пеши хирадманд хамӯшӣ
адаб аст,
Ба вақти маслиҳат он беҳ,
ки дар сухан кӯшӣ.
Ду чиз тираи ақл аст:
дам фурӯ бастан
Ба вақти гуфтану гуфтан
ба вақти хомӯшӣ.

Фарди ботарбия сухани мусоҳибро намебурад, агар зарурат афтад, узр пеш оварда ҳарф мезанад. Ҷои дигар Шайх фармудаанд:

Суханро сар асту, эй хирадманд, бун,
Маёвар сухан дар миёни сухун.
Худованди фарҳангу донишу ҳуш,
Нагӯяд сухан, то набинад хамӯш.

Вале аз ҳадди эътидол зиёд хомӯшу дамдузд будан низ аз хисоли нописанд аст. Ба ин маънӣ боз фармудаанд:

Сухан дар даҳон, эй хирадманд, чист?
Калиди дари ганҷи соҳибҳунар.
Чу дар баста бошад, чӣ донад касе,
Ки ҷавҳарфурӯш аст, ё пилавар.

***

Дар байни калимоти ноби тоҷикӣ боз вожаҳое ҳастанд, ки қудрати сеҳрангез доранд, дили касро нарм, бегонаро ошно, душманро дӯст мегардонанд. Ифодаю калимаҳои «ассалому алайкум, илтимос, ҷони ширин, раҳмат, мебахшед» ва ғайра аз қабили онҳоанд. Андеша намоед, ифодаи «ассалому алайкум» сеҳре дорад, баробари шунидани ин калима дар қалби кас нармӣ, шафқат, меҳре пайдо мегардад, вуҷуди касро эҳсосоти гуворое фаро мегирад, ҳатто ин калимаро аз забони душмани ашаддиатон ҳам шунавед, шайтон аз гардан мефарояд. Вай муқаддимаи ошноист. Одамони ҷангӣ ошноиро бо ҳам бо ҳамин калима оғоз менамоянд.

Аз роҳ истода, салом дода пурсу пос намудан қудрати мушкилкушоӣ дорад. Вале баъзан мебинед, ки ҳамсояи девордармиён, ҳамдеҳа ё шогирди таълимотдодаатон аз наздатон мегузарад, сарҳам, бегапу ҳарфе ё чашм чун чашми қурбоқаи дар хушкимонда бесалому алек даргузар мешавад. Ба гумонашон, онҳо агар салом диҳанд, аз аспи шараф меафтанд. Дониста бошем, ки назди бузургон одоби салом адо намудан нишонаи фазлу адаб, ҳурмату эҳтиром, одамгарӣ аст, на паст гирифтани худ.

Дар зиндагӣ санҷед, агар ба касе корафтода гардед, чун ба ӯ бо калимаҳою ифодаҳои «илтимос, ҷони ширин» муроҷиат намоед, матлабатон тезтар ҳосил мегардад. Баъди адои хизмат, иҷрои муҳимоте дили инсон мехоҳад калимаҳои «раҳмат, миннатдорам, муташаккирам» ва ғайраро шунавад. Инҳо калимаҳоеанд, ки барои бори дигар ба он кас муроҷиат кардан ба шумо пайраҳа мекушоянд.

Равшани ЭҲСОН, вилояти СУРХОНДАРЁ.

Муждаҳо аз вилояти Самарқанд

Мо — фарзандони табиат

Ба озмуни мактабиён, ки иншо дар мавзӯи «Табиат модари мост, мо ҳама фарзандони ӯем» буд, беш аз сад талаба иштирок намуд. Озмун таҳти роҳбарии редаксияи рӯзномаи вилоятии «Зарафшон» ва шӯъбаи вилоятии хазинаи байналхалқии хайрияи «ЭКОСАН» сурат гирифт.Раиси шӯъбаи вилоятии хазинаи байналхалқии хайрияи «ЭКОСАН»-и Самарқанд Юрий Огнев қайд намуд, ки мавзӯи ҳифзи муҳит, муносибати эҳтиёткорона ба сарватҳои табиӣ, тавре ки ҷамъбасти озмун нишон дод, на танҳо бузургсолон, балки насли ҷавони мамлакатро ба ҳаяҷон овардааст. Мо аз ин натиҷагириҳо шод ҳастем. Ин гуна озмунҳоро ҳар сол гузаронидание м.

Иншоҳои мактабиёни самарқандӣ Д.Эргашева, Э.Маманова ва Г.Хидирова беҳтарин дониста шуданд. Ба ғолибон ифтихорнома ва тӯҳфаҳои гаронбаҳо супориданд.

Кор мехоҳед? — Марҳамат!

Дар ноҳияи Нурободи вилояти Самарқанд ба ҷои 123 ҷои кории пешбинишуда, 180 ҷои корӣ боз гардид. Ин кор дар доираи барномаи фарох амалӣ мегардад, ки асосашро қарори ҳокимияти вилояти Самарқанд—«Оиди муҳайё намудани ҷойҳои кории нав дар солҳои 2001-2005» ташкил медиҳад. Барномаи пурмӯхтаво, ки дар ноҳияи Нуробод амалӣ гардиданист, маҷмӯи тадбирҳоро оид ба муҳайё сохтани ҷойҳои кории нав аз ҳисоби рушди инфрасохтори соҳаи истеҳсолот бо роҳи вомҷудокунӣ ва омӯзиши соҳибихтисосони гуногун дар назар дорад.

Махсусан ин дар соҳаи хоҷагиҳои фермерӣ ва корхонаҳои хусусӣ эҳсос мешавад. Масалан, аз ҳисоби воми имтиёздори тадбиркорони чор ноҳия 16 ҷои холии кор ба вуҷуд омад. Бо 10 миллион сӯм воми имтиёздори хоҷагии фермерии «Аббос» якбора 100 сокини ноҳия бо кор таъмин шуд. Танҳо ҳамин сол 11 сокини хоҷагии фермерии «Олтин водий» ва 10 нафар аз хоҷагии фермерии «Ӯзбекистон» кори доимӣ ёфтанд.

Бо саъю кӯшиши ҳокимият шӯрои занон, прокуратура ва шӯрои ҳаракати ҷавонон—«Камолот» алҳол 650 нафар сокинони минтақа кори доимӣ пайдо карданд. Ҳамчунин 120 нафар ба корҳои ободу сабзу хуррамгардонӣ ва дигар корҳои мавсимӣ сафарбар гардиданд.

ОМИ «Туркистон-пресс».

Муждаҳо аз вилояти Бухоро

Қувваҳои нав ба лашкар

Анқариб 150 нафар курсантҳои сохибихтисосро, ки курси ронандагиро дар мактаби бахши «Ватанпарвар»-и вилояти Бухоро ба итмом расониданд, нируҳои ҳарбии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон интизор аст.

Ба муносибати гирифтани шаҳодатномаи ронандагӣ онҳоро вакилони ҳокимияти ноҳияи Файзулло Хӯҷаев, Созмони иҷтимоии хазинаи «Нуронӣ», Ҳаракати иҷтимоии ҷавонон—«Камолот» ва кумитаи маҳаллае, ки мактаби ронандагон дар ҳудуди он мавқеъ гузидааст, табрик гуфтанд.

Бухоро—шаҳри сайёҳон

Вақтҳои охир теъдоди сайёҳон—меҳмонони хориҷӣ дар Бухоро меафзояд: дар бадали нӯҳ моҳи сипаришуда аз шаҳр 51500 сайёҳ боздид кард, ки 22150 нафарашон хориҷиянд. Ба сайёҳони хориҷӣ дар ин муддат 1 миллиону 200 ҳазор сӯмина хизмат расонда шуд.

Ин ҳодисаро раиси Ҷамъияти саҳомии «Бухаратурист» вакили Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Мансур Зокиров чунин шарҳ дод:

Дар вилояти Бухоро 36 фирмаи сайёҳӣ ва 15 меҳмонхонаи хусусӣ, ки дорои 226 ҳуҷра, ба меҳмонон хизмат мерасонанд. Дар Бухоро меҳмонхонаи «Бухара-Палас» фаъолият дорад, ширкати лаҳистонии «Будимэкс» таъмири меҳмонхонаи «Бухоро»-ро ба охир мерасонад.

Дар мадрасаи Нодир Девонбегӣ, Нодирахон ва қасри наздишаҳрии Ситораи Моҳи Хосса ансамбли рақсу суруди «Бухорча» ва театри мӯди «Оватсия»—(«Чакчак») ва дигар ҷамоаҳои эҷодӣ барои меҳмонон хизмат мекунанд.

Барномаи «Оби ошомиданӣ» ҳал мешавад

Ҳамаи деҳоти хоҷагии ширкатии ба номи Охунбобоеви ноҳияи Вобканд бо оби ошомиданӣ таъмин шуданд. Дар ин минтақа барномаи дарозмӯҳлати таъмини аҳолӣ бо оби ошомиданӣ аз ҳисоби маблағи хоҷагӣ ва буҷети ноҳия бомуваффақият амалӣ мегардад.

Корҳоро корхонаи хусусии «Сахӣ» аз Бухоро ба сомон мерасонад. Тавре ки раиси хоҷагӣ Зариф Шодиев иттилоъ дод, дар деҳаи Харғӯш, ки 1200 оила ҳаёт ба сар мебаранд, хобондани қубурҳои об ҳоло оғоз ёфтааст. Онҳо то охири сол оби тозаву хушсифат истеъмол хоҳанд кард. Дар назар дошта шудааст, ки кори барнома соли 2005 ҷамъбаст мегардад.

«Туркистон-пресс».

Ҷоми «Тошканд опен»-ро кӣ мебарад?

Дар «Тошканд опен» ягона саволе, ки зуд-зуд мешунавед, дар мусобиқа иштирок накардани теннисбози асли Ӯзбекистон Ирода Тӯлаганова аст. Мутасаддиёни мусобиқа онро ба сабаби лат хӯрдани Ирода шарҳ доданд, ки бо ин иллат ӯ ду ҳафта қабл дар чемпионати Осиё низ иштирок карда натавониста буд.

Аз ин сабаб умеди алоқамандони тенниси Ӯзбекистон аз ду нафари дигар буд, ки ҳардуи онҳо аз марҳилаи якуми «Тошканд опен» пеш нарафтанд. Оқгул Амонмуродова дар ин ноомади кор тибқи қуръа бо ракеткаи якуми мусобиқа Петра Мандула, ки дар таснифи ВТА тур дар сатри 41 аст, рӯ ба рӯ гардида, дар ду гейм (6:4, 6:7) бозиро ба теннисбози Венгрия бохт.

Иванна Исроилова, ки дар таснифи байналмилалии теннисбозон аз ҷои панҷсаду ҳам поён мебошад, имрӯзҳо дар марҳилаи нохуш гардид. Дар Маркази тенниси Тошканд Иваннаро ракеткаи рақами 122 Чен Чия (Чин) сомониҳо кард ва теннисбози мо низ мисли Амонмуродова ду сетро пай ҳам бой дода, аз идома додани мусобиқаи яккаҳо маҳрум гардид.

Оқгул ҳарчанд кӯшиш кард...

Бояд гуфт, ки финалчиёни «Тошканд опен-2002» Татяна Поучеки белорусӣ ҳарду дар марҳилаи аввал водор гардид роҳ додани мусобиқаро бо теннисбози Чопон Саорӣ Обата боз намуд. Гуфтан ҷоиз аст, ки дар Тошканд дар бозии чоряк финал Обата ракеткаи рақами се ба шумор меравад, ки ӯ дар тафовут аз мусобиқаҳои пешин дар роҳи мақсад имкон ҷиддие тар дорад.

Аз бозиҳои марҳалаҳои аввал равшан ба назар мерасад, ки «Тошканд опен» нисбат ба солҳои гузашта бозиҳоятар мешавад.

Имрӯз дар байни ҷуфтҳо бозии финалӣ баргузор гардад, яккаҳо дар нимфинал номи ду нафар финалистро маълум менамоянд.

Т.ИКРОМОВ.
Суратгир: А.РИСҚИЕВ.

Барномаи ҳафтаина ТВ

ДУШАНБЕ 13

15.00 Таҳлилнома.
15.45 Аз намоиш то намоиш.
16.05 Ҳафтаи тиҷорат.
16.20 Хандаи экран.
16.55 Шарҳи ТВ.
17.00 Сайёраи бачаҳо.
18.00 Навигариҳо.
18.10 Спартакиадаи варзишгарони фахрӣ.
18.30 Мероси тиллоӣ.
18.45 Мулкдор.
19.05 Истеъдод.
19.25,19.55, 20.25,
21.00 Эълонҳо.
19.30 «Ахбор».
20.00 Афсонаҳои шом.
20.15 Ахбори биржа ва банк.
20.30 «Ахбор».
21.05 Соли 2003—Соли маҳаллаи обод.
Дар сафи аксарият.
21.25 Сериали «Ошин».
22.25 ТВ клип.
22.35 Видеофилми «Талвоса».
23.15 Ахбор-дайчест.
23.35 Сериали «Тарзи зиндагии Чопон».
23.55 Тимсоли Ватан.

YOSHLAR

16.00 Эълони намоишҳо.
16.05 Студияи «Авлоди нав».
16.20 Мулттамошо.
16.35 Қисми хотимавии филми бадеии «Маҳобҳорот».
17.35 Шарҳи ТВ.
17.40 Ҷуғрофияи ҷаҳон.
18.30 Қарзи муқаддас.
18.50 Мероси тиллоӣ.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Шарҳи ТВ.
19.40 Реша ва барг.
20.00 Лаҳзаҳои мусиқӣ.
20.10 Об манбаи ҳаёт.
20.15 Овози ҷавонон.
20.35 ТВ адвокат.
20.40, 21.25, 22.35 Эълонҳо.
20.45 Сериали «Гвадалупе».
21.30 Ҳамсинни деҳотиам.
21.50 Мероси тиллоӣ.
22.00 Давр.
22.40 Шарҳи ТВ.
22.45 Варзиш. Интерфутбол.
0.25 Шаб ба хайр.

ТТК
17.10 Эълони намоишҳо.
17.20 Сериали «Ин ҳам кино».
17.45 Экран ба хурдтаракон.
17.55 Ахбори хориҷ.
18.00,20.50 Телегазетаи «Экспресс».
18.10 Дар роҳи саломатӣ.
18.30, 20.00, 20.35,
21.40 Пойтахт.
18.45 Табрик мекунем.
19.05 Ахбори хориҷ.
19.10 Сериали «Оҷонсии нури моҳ».
20.20 Автонавигариҳо.
21.00 Сериали «Бахти лӯлӣ».
22.00 Қисми 1. Филми «Сангам».
23.30 Шаб ба хайр, шаҳрам.

4 TV
6.00—7.00 Намоишҳои ТҶР.
16.30 Эълони намоишҳо.
16.35 Вести.
19.45 Забони франсавӣ.
17.10 Навигариҳои «Евронюс».
17.20 Еврофутбол.
17.30 Намоиши ҳаҷвии «Ҳазл аз паси ҳазл».
18.00 Сериали «Замини боварӣ ва муҳаббат».
19.00 Маро интизор бош.
20.00 «Время».
20.30 Тиҷорат ревю.
20.35 Дар масканҳои варзиш.
20.50 Хусусигардонӣ:давра ба давра.
21.10 Филми бадеии «Тернер ва Хуч».
22.40 «Ахбор».
23.15 Шаб ба хайр.

СЕШАНБЕ 14

6.00 «Ассалом, Ӯзбекистон».
8.00 «Ахбор».
8.35 Шарҳи рӯзномаҳо.
8.55 «Камалак».
10.00,12.00, 14.00,
18.00 Навигариҳо.
10.05 Мулкдор.
10.25 Филми бадеии «Кафк».
11.45 Футбол.Чемпионати ҷаҳон дар байни ногиронон.
12.05 Дар сафи аксарият.
12.25 Муносибат.
12.55 Шарҳи ТВ.
13.00 Сериали «Ошин».
14.10 «Дили халқ».Вохӯрии эҷодкор бо тамошобинон.
14.45 Сериали «Роҳи бузурги абрешим».
15.35 ТВ клип.
15.45 Ҷараёни адабӣ.
16.05 Телешоуи «Ҷазираи саргузаштҳо».
16.35 Ҷоми Ӯзбекистон оиди каратэ.
16.55 Ба Ватанам хизмат мекунам.
17.55 ТВ маркет.
18.10 Репортаж.
18.15 Гаҳвораи тиллоӣ.
18.35 Ифтихор.
18.55 ТВ Бинго миллионер. Телелоторея.
19.25, 19.55, 20.25,
21.00 Эълонҳо.
19.30 «Ахбор».(русӣ).
20.00 Афсонаҳои шом.
20.15 Навигариҳо. (англисӣ).
20.30 «Ахбор».
21.05 Ба пешвози 900-солагии таваллуди А. Ғиҷдувонӣ. Филми «Абдухолиқ Ғиҷдувонӣ». Қисми 1.
21.25 ТВ клип.
21.30 Истеъмолгар.
21.50 Сериали «Ошин».
22.50 Шаби аския.
23.25 Ахбор-дайчест.
23.45 Тимсоли Ватан.

YOSHLAR

6.55 Эълони намоишҳо.
7.00 Субҳи мунаввар.
9.00 Давр.
9.15 Шарҳи ТВ
9.20 Студияи «Авлоди нав».
9.50 Сериали «Чивз ва Вустер».
10.40 Овози ҷавонон.
11.00 Як ҳафтаи Давр.
11.30 ТВ адвокат.
11.35 Сериали «Гвадалупе».
11.15 Кинотақдим.
12.35 Телефилми «Аз паси оянда».
12.55 Лаҳзаҳои мусиқӣ.
13.00 Давр.
13.10 Шарҳи ТВ.
13.15 Студияи «Авлоди нав».
13.30 Мулттамошо.
13.45 Интерфутбол.
15.20 Қарзи муқаддас.
15.45 Лаҳзаҳои мусиқӣ.
15.55 Ҳамсинни деҳотиам.
16.15 «Сайёраи сеюм».
17.05 Шарҳи ТВ.
17.10 Эълони намоишҳо.
17.15 Студияи «Авлоди нав» Дунё ва бачаҳо.
17.35 Сабақҳо оиди андоз.
17.50 Сериали «Маданияти ҷовиди Чопон».
18.10 Ҳазору як маслаҳат.
18.30 Автопатрул.
18.50 Мероси тиллоӣ.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Давр-суҳбат.
19.50 Лаҳзаҳои мусиқӣ.
19.55 Марди майдон.
20.15 Мутолиа. А.Мухтор.
20.35 ТВ адвокат.
20.40, 21.25, 22.35 Эълонҳо.
20.45 Сериали «Гвадалупе».
21.30 «Овози ҷавонон.
21.50 Мероси тиллоӣ.
22.00 Давр.
22.40 Шарҳи ТВ.
22.45 Варзиш. Нокаут, теннис.
23.45 Шаб ба хайр.

ТТК
17.10 Эълони намоишҳо.
17.20 Ин ҳам кино.
17.45 Экран ба хурдтаракон.
17.55 Ахбори хориҷ.
18.00,20.40 Телегазетаи «Экспресс».
18.10 Қалби зан.
18.30, 20.00,21.10,
22.05 Пойтахт.
18.45 Табрик мекунем.
19.05 Ахбори хориҷ.
19.10 Сериали «Оҷонсии нури моҳ».
20.20 Ҳамсуҳбат.
20.50 Ҳимоя.
21.25 Сериали «Бахти лӯлӣ».
22.25 Кинонигоҳ. «Ғароиботи замин».
23.25 Шаб ба хайр, шаҳрам.

4 TV
6.00—7.00 Намоишҳои ТҶР.
16.30 Эълони намоишҳо.
16.35 Вести.
16.45 Ҳама чиз аз бачагӣ сар мезанад.
17.00 Ахбори «Евронюс».
17.20 Панорамаи хандаи Е.Петросян.
17.50 Сериали «Замини боварӣ ва муҳаббат».
18.50 Қисми дуюми филми бадеии «Як истакон об».
20.00 «Время».
20.30 Тиҷорат ревю.
20.35 Оҳангҳои ҳинд.
21.00 Дурдонаҳои маданияти дунё.
21.20 Филми бадеии «Одам намешавад».
23.00 «Ахбор».
23.35 Шаб ба хайр.

ЧОРШАНБЕ 15

6.00 «Ассалом, Ӯзбекистон».
8.00 «Ахбор».
8.35 ТВ маркет.
8.40 Шарҳи рӯзномаҳо.
9.00 Сеҳри соз.
9.20 Дунёи рангин.
9.40 Мултфилм.
10.00, 12.00, 14.00,
18.00 Навигариҳо.
10.05 Филми бадеии «Сурьат».
11.30 Ифтихор.
11.50 ТВ клип.
12.05 Ҷаҳонбинӣ.
12.20 Шаби аския.
12.55 Шарҳи ТВ.
13.00 Сериали «Ошин».
14.10 Истеъмолгар.
14.30 Филми бадеии «Арабелла духтари роҳзан».
15.35 Дар оилаи ягона.
16.05 Нағзӣ.
16.40 Сайёраи бачаҳо.
17.30 Ҷоми Ӯзбекистон. Каратэ.
18.10 Гавҳари қалб.
18.30 Телелотереяи «Умид».
18.55 Як ҷуфт суруд.
19.05 Ҳаёт ва қонун.
19.25, 19.55, 20.25,
21.00 Эълонҳо.
19.30 «Ахбор». (русӣ).
20.00 Афсонаҳои шом.
20.15 Рӯ ба рӯ.
20.30 «Ахбор».
21.05 Қисми дуюми филми «Абдухолиқ Ғиҷдувонӣ».
21.25 Сериали «Ошин».
22.25 Телешоуи «Арӯсу домод».
23.15 Уфуқҳои тараққиёт.
23.35 Ахбор-дайчест.
23.55 Тимсоли Ватан.

YOSHLAR

6.55 Эълони намоишҳо.
7.00 Субҳи мунаввар.
9.00 Давр.
9.15 Шарҳи ТВ.
9.20 Студияи «Авлоди нав». Дунё ва бачаҳо.
9.40 Мулттамошо.
9.55 Сериали «Чивз ва Вустер».
10.35 Давр-суҳбат.
11.00 Шарҳи ТВ.
11.05 Сабақҳо оиди андоз.
11.20 ТВ адвокат.
11.25 Сериали «Гвадалупе».
12.05 Овози ҷавонон.
12.25 Мутолиа. А.Мухтор.
12.45 Оҳангҳои «Таронаҳои Шарқ».
13.00 Давр.
13.10 Шарҳи ТВ.
13.15 Экран ба хурдтаракон.
13.45 Ҷуғрофияи ҷаҳон.
14.35 Азони худамон.
14.50 Лаҳзаҳои мусиқӣ.
15.00 Филми бадеии «Буд набуд».
16.20 Автопатрул.
16.40 «Сайёраи сеюм».
17.30 Шарҳи ТВ.
17.35 Эълони намоишҳо.
17.40 Студияи «Авлоди нав».
18.00 Мултфилм.
18.20 Асрори чемпион.
18.40 Каталог.
18.50 Мероси тиллоӣ.
18.55,21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Шарҳи ТВ.
19.40 Дастархони пурфайз.
20.00 Спортлото.
20.10 Одамони диёри офтобӣ.
20.25 Овози ҷавонон.
20.45, 21.30, 22.35 Эълонҳо.
20.50 Сериали «Гвадалупе».
21.35 «Бунёдкор».
21.50 Мероси тиллоӣ.
22.00 Давр.
22.40 Шарҳи ТВ.
22.45 Интерфутбол.
0.25 Шаб ба хайр.

ТТК
17.10 Эълони намоишҳо.
17.20 Ин ҳам кино.
17.45 Экран ба хурдтаракон.
17.55 Ахбори хориҷ. (русӣ).
18.00, 20.40 Телегазетаи «Экспресс».
18.10 Қалби зан.
18.30, 20.00, 21.10, 22.05 Пойтахт.
18.45 Табрик мекунем.
19.05 Ахбори хориҷ.
19.10 Сериали «Оҷонсии нури моҳ».
20.20 Ҳамсуҳбат.
20.50 Ҳимоя.
21.25 Сериали «Бахти лӯлӣ».
22.25 Кинонигоҳ. «Ғароиботи замин».
23.25 Шаб ба хайр, шаҳрам.

4 TV
6.00—7.00 Намоишҳои ТҶР.
16.30 Эълони намоишҳо.
16.35 Вести.
16.45 Ҳама чиз аз бачагӣ сар мешавад.
17.00 Ахбори «Евронюс».
17.20 Панорамаи хандаи Е.Петросян.
17.50 Сериали «Замини боварӣ ва муҳаббат».
18.50 Қисми дуюми «Як истакон об».
20.00 «Время».
20.30 Тиҷорат ревю.
20.35 Оҳангҳои ҳинд.
21.00 Дурдонаҳои маданияти дунё.
21.20 Филми бадеии «Одам намешавад».
23.00 «Ахбор».
23.35 Шаб ба хайр.

ПАНҶШАНБЕ 16

6.00 «Ассалом, Ӯзбекистон».
8.00 «Ахбор».
8.35,17.55 ТВ маркет.
8.40 Шарҳи рӯзномаҳо.
9.00 Сайёраи бачаҳо.
10.00, 12.00, 14.00,
18.00 Навигариҳо.
10.05 Филми бадеии «Кӯҳҳои мовӣ ё худ воқеаи аз ҳақиқат дур».
11.35 Умри ба санъат бахшидашуда.
11.55,12.25 Шарҳи ТВ
12.05 Уфуқҳои тараққиёт.
12.30 «Дар нисфирӯзӣ».
13.00 Сериали «Ошин».
14.00 Ҳаёт ва қонун.
14.30 Филми бадеии «Машаққатҳои таҳияи намоиш».
16.10 ТВ клип.
16.20 Ёди одамони хуб.
16.40 Экран ба хурдтаракон.
17.40 Шарҳи байналхалқии «Харита».
18.10 Репортаж.
18.20 Модари сиҳҳат—фарзанди солим.
18.40 Варзиш.
19.00 ТВ-консалтинг.
19.05 Таронаҳои Шарқ.
19.25, 19.55, 20.25,
21.00 Эълонҳо.
19.30 «Ахбор». (русӣ).
20.00 Афсонаҳои шом.
20.15 Навигариҳо. (англисӣ).
20.30 «Ахбор».
21.05 Телемулоқот.
21.45 Оҳангҳои оилаамон.
22.05 Сериали «Ошин».
23.05 Варзиши бачаҳо.
23.25 Ахбор-дайчест.
23.45 Тимсоли Ватан.

YOSHLAR

6.55 Эълони намоишҳо.
7.00 Субҳи мунаввар.
9.00 Давр.
9.15 Шарҳи ТВ.
9.20 Студияи «Авлоди нав».
9.40 Мулттамошо.
9.55 Сериали «Чивз ва Вустер».
10.45 Сабақҳо оиди андоз.
11.00 Шуоҳои тафаккур.
11.15 Сериали «Гвадалупе».
11.55 Овози ҷавонон.
12.15 Қитъаи варзиш.
12.40 Асрори чемпион. (русӣ).
13.00 Давр.
13.10 Шарҳи ТВ.
13.15 Сурудҳои бачагии хушбахтона.
13.30 Мултфилмҳо.
13.50 Одамони диёри офтобӣ.
14.05 Интерфутбол.
15.45 Лаҳзаҳои мусиқӣ.
15.55 Филми бадеии «Ворисӣ ношинос».
17.15 Шарҳи ТВ.
17.20 Эълони намоишҳо.
17.25 Студияи «Авлоди нав».
17.45 Филми «Отбегӣ».
18.05 Сират.
18.25 Дар олами табобат.
18.50 Мероси тиллоӣ.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Давр суҳбат.
19.50 Шарҳи ТВ.
19.55 Чӣ ҳол дорӣ, варзиши бачаҳо?
20.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ.
20.15 Овози ҷавонон.
20.35 ТВ адвокат.
20.40, 21.25, 22.35 Эълонҳо.
20.45 Сериали «Гвадалупе».
21.30 Бегойим.
21.50 Мероси тиллоӣ.
22.00 Давр.
22.40 Шарҳи ТВ.
22.45 Интерфутбол.
0.25 Шаб ба хайр.

ТТК
17.10 Эълони намоишҳо.
17.20 Сериали «Ин ҳам кино».
17.45 Экран ба хурдтаракон.
17.55 Ахбори хориҷ. (русӣ).
18.00, 20.40 Телегазетаи «Экспресс».
18.10 Навниҳол.
18.30, 20.00, 20.50, 22.05 Пойтахт.
18.45 Табрик мекунем.
19.05 Ахбори хориҷ.
19.10 Сериали «Оҷонсии нури моҳ».
20.20 Қарз ва масъулият.
21.05 Дар хизмати мардум.
21.25 Сериали «Бахти лӯлӣ».
22.25 Кинонигоҳ. «Се мушкетдор. «Қасоси Миледӣ».
24.00 Шаб ба хайр, шаҳрам.

4 TV
6.00—7.00 Намоишҳои ТҶР.
16.30 Эълони намоишҳо.
16.35 Вести.
16.45 Табиати ҷовид.
17.00 Ахбори Евронюс.
17.20 Хандаи оддӣ.
17.50 Сериали «Замини боварӣ ва муҳаббат».
18.50 Хонаи ханда.
19.40 Технологияи варзиш.
20.00 «Время».
20.30 Тиҷорат ревю.
20.35 Олами технологияҳои баланд.
20.45 Навигариҳо. (англисӣ).
20.55 Экспромт.
21.50 Филми бадеии «Оромишави саркаш».
22.45 «Ахбор».
23.20 Шаб ба хайр.

ҶУМЪА 17

6.00 «Ассалом, Ӯзбекистон».
8.00 «Ахбор».
8.35 ТВ маркет.
8.40 Шарҳи рӯзномаҳо.
9.00 Экран ба хурдтаракон.
10.00, 12.00, 14.00,
18.00 Навигариҳо.
10.05 Филми бадеии «Бодбонҳои сурх».
12.30 Симоҳои барҳаёт.
11.50 Мултфилм.
12.05 Токшоуи «Агар шумо».
12.30 Варзиш.
12.50 ТВ клип.
13.00 Сериали «Ошин».
14.10 Телемулоқот.
14.50 Филми бадеии «Аршин мол-олон».
16.10 Оинаи таърих.
16.20 Сайёраи бачаҳо.
16.30 Футбол. «Насаф»—«Пахтакор».
«Нефтчӣ»—«Қизилқум».
18.10 Чорроҳа.
18.30 Шарҳи портрет.
18.50 Сурудамон пешкаши шумо.
19.05 Студияи «Зиё».
19.25, 19.55, 20.25,
21.00 Эълонҳо.
19.30 «Ахбор». (русӣ).
20.00 Афсонаҳои шом.
20.15 Як ҷуфт суруд.
20.30 «Ахбор».
21.05 Муносибат.
21.35 Сериали «Ошин».
22.35 Дӯстии бесарҳад.
22.55 Консерти Ю.Усмонова.
23.35 Ахбор-дайчест.
23.55 Футбол. «Трактор»—«Машъал».
00.45 Тимсоли Ватан.

YOSHLAR

6.55 Эълони намоишҳо.
7.00 Субҳи мунаввар.
9.00 Давр.
9.15 Шарҳи ТВ.
9.20 Студияи «Авлоди нав».
9.40 Мулттамошо.
9.55 Сериали «Чивз ва Вустер».
10.45 Давр-суҳбат.
11.00 Ҳазору як маслаҳат.
11.20 ТВ адвокат.
11.25 Сериали «Гвадалупе».
12.05 Овози ҷавонон.
12.25 Шарҳи ТВ.
12.30 Бегойим.
12.50 Оҳангҳои «Таронаҳои Шарқ».
13.00 Давр.
13.10 Шарҳи ТВ.
13.15 Чӣ ҳол дорӣ, варзиши бачагона?
13.30 Интерфутбол.
15.10 Сират.
15.30 Шарҳи ТВ.
15.35 Филми бадеии «Капитани киштии «Пилигрим».
17.00 Эълони намоишҳо.
17.05 Студияи «Авлоди нав».
17.30 Мулттамошо.
17.45 Сериали «Маданияти ҷовиди Чопон».
18.05 Шарҳи ТВ.
18.10 Устои гулдаст.
18.30 Мактубҳои сарбозон.
18.50 Мероси тиллоӣ.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Нигоҳи Давр.
19.55 Шарҳи ТВ.
20.00 Меҳр дар чашм.
20.40,21.25, 22.35 Эълонҳо.
20.45 Сериали «Гвадалупе».
21.30 Ҳамсинни деҳотиам.
21.50 Мероси тиллоӣ.
22.00 Давр.
22.40 Шарҳи ТВ.
22.45 Варзиш.
0.05 Шаб ба хайр.

ТТК
17.10 Эълони намоишҳо.
17.20 Сериали «Ин ҳам кино».
17.45 Экран ба хурдтаракон.
17.55 Ахбори хориҷ.
18.00, 21.30 «Экспресс».
18.10 Шаб ба хайр.
18.30, 20.00, 21.40, 22.45 Пойтахт.
18.45 Табрик мекунем.
19.05 Ахбори хориҷ.
19.10 Сериали «Оҷонсии нури моҳ».
20.20 Сериали «Сонатаи зимистон».
21.55 Мулоқоти бевоситаи «Дорухона мешунавад».
23.05 Кинонигоҳ. «Се мушкетдор. «Зару зеварҳои шоҳдухтар».
0.45 Шаб ба хайр, шаҳрам.

4 TV
6.00—7.00 Намоишҳои ТҶР.
16.30 Эълони намоишҳо.
16.35 «Вести».
16.45 Бунафша.
17.10 Ахбори Евронюс.
17.30 Детективи ҳуҷҷатӣ.
18.00 Аншлаг.
18.50 Майдони мӯъҷизаҳо.
20.00 «Время».
20.30 Тиҷорат ревю.
20.35 Дурдаршан.
21.00 Мавзӯи рӯз.
21.20 Ситораҳои ҷаҳон.
21.30 Дар олами фан.
21.50 Чӣ? Дар куҷо? Кай?
23.10 Хит парад.
23.40 «Ахбор».
0.15 Шаб ба хайр.

ШАНБЕ 18

6.00 «Ассалом, Ӯзбекистон».
8.00 «Ахбор».
8.35 Шарҳи рӯзномаҳо.
8.55 ТВ инфо.
9.00 Сайёраи бачаҳо.
10.00 Студияи «Зиё».
10.20 Телеалманахи «Олами мусиқӣ».
10.40 Турфа олам.
11.30 Шарҳи портрет.
11.50 Шарҳи ТВ.
12.00 Киномазҳакаи «Асираи Қафқоз».
13.15 Дар рӯзи шанбе вомехӯрем.
13.40 Ҷараёни адабӣ.
14.00 Сериали «Ошин».
15.00 Дар оилаи ягона.
15.30 Қисми якуми спектакли «Ассалому алайкум, духтарон!».
16.40 Мусиқии эстрадӣ.
17.00 Турнири «Паҳлавонони маҳаллаамон».
17.30 Хандаи экран.
17.45 Одамони рӯз.
17.5 Телешоуи «Ҷазираи саргузаштҳо».
18.25 Дунёи рангин.
18.45 Телебозии «Ринги интеллектуалӣ».
19.25, 19.55, 20.25,
21.00 Эълонҳо.
19.30 «Ахбор». (русӣ).
20.00 Афсонаҳои шом.
20.15 Навигариҳо. (англисӣ).
20.30 «Ахбор».
21.05 «Саҳрои заррин».
21.40 Телешоуи «Гап баромад».
22.10 Қисми якуми видеофилми «Мӯйсафедони варзишгар».
22.45 Ахбор-дайчест.
23.05 Филми бадеии «Миллион кифоя аст».
0.30 Тимсоли Ватан.

YOSHLAR

6.55 Эълони намоишҳо.
7.00 Субҳи мунаввар.
9.00 Давр.
9.15 Нигоҳи Давр.
9.35 Шарҳи ТВ.
9.40 Студияи «Авлоди нав».
10.05 Мулттамошо.
10.20 Дар олами табобат.
10.45 Шоҳони ринг.
11.35 Бунёдкор. Телеклуби ҷавонон.
11.50 Сериали «Гвадалупе».
12.30 Ҷоизадорони «Ниҳол».
12.45 Филми бадеии «Орзӯи парвоз».
14.25 Устои гулдаст.
14.35 Сериали «Экспедитсия».
15.35 Шарҳи ТВ.
15.40 Ҳамсинни деҳотиам.
16.00 Дастури маърифатии «Сайёраи сеюм».
16.50 Эълони намоишҳо.
16.55 Студияи «Авлоди нав».
17.20 Мулттамошо.
18.35 18 октябр—Рӯзи Самарқанд.
17.50 Навоҳои Самарқанд.
18.00 Шарҳи ТВ.
18.05 Қисми дуюми «Маҳаллаҳои Самарқанд».
18.20 Асрори тандурустӣ.
18.40 Каталог.
18.50 Мероси тиллоӣ.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Давр-репортаж.
19.45 Шарҳи ТВ.
19.50 Меҳмони ғайричашмдошт.
20.10, 21.10, 22.35 Эълонҳо.
20.15 Қисми якуми филми бадеии «Шахси бегона дар хона».
21.15 Оҳанрабо.
22.00 Давр.
22.40 Шарҳи ТВ.
22.45 Филми бадеии «Қиссаҳои муҳаббат». Қисми як.
0.30 Шаб ба хайр.

ТТК
17.10 Эълони намоишҳо.
17.20 Сериали «Ин ҳам кино».
17.45 Мултчархифалак.
18.05,21.40 Телегазетаи «Экспресс».
18.15 Телеклуби «Дониш».
18.35 Афиша.
18.55 Ҳамчун гавҳар.
19.10 Табрику муборакбод мекунем.
19.30 Ҷуғрофияи ҷаҳон.
20.00 Умр ғанимат.
20.10 Хусусигардонӣ: давра ба давра.
20.30 Сериали «Сонатаи зимистон».
21.50 Кинонигоҳ. «Саду як шаб».
22.25 Шаб ба хайр, шаҳрам.

4 TV
9.05 Эълони намоишҳо.
9.10 Лаззат.
9.30 Кинои базавқ.
10.30 Хандаи оддӣ.
11.00 Қисми якуми филми бадеии «Хандаи фурӯхташуда».
12.00 Одамони кордон.
12.20 Дил ба дил пайванд.
12.50 Тибби имрӯз.
13.10 Видеоканали «Дӯстӣ». Ӯзбекистони сахӣ. Дар хонадони сахӣ. Умид.
15.45 Эълони намоишҳо.
15.50 КВН-2003.
17.00 Навигариҳо.
17.10 Давоми КВН-2003.
18.00 «Кӣ миллионер шудан мехоҳад?».
19.00 «Қаҳрамони охирин. Поёни бозӣ».
20.00 «Время».
20.30 Телебозии «Бурд».
21.30 «Граммофони тиллоӣ».
22.30 «Ахбор».
23.05 Филми бадеии «Бӯсаи хирс».
00.35 Шаб ба хайр.

ЯКШАНБЕ 19

6.00 «Ассалом, Ӯзбекистон».
8.00 «Ахбор».
8.35 Шарҳи ТВ.
8.40 Барои бачаҳо «Камалак».
9.25 Саро, ҷавониам.
9.45 Хандаи экран.
10.00 Ба Ватанам хизмат мекунам.
11.00 Меҳри модар.
11.20 Турфа олам.
12.10 Телебозии «Ринги интеллектуалӣ».
12.50 Шарҳи ТВ.
12.55 Қисми якуми филми бадеии «Ҳамлет».
14.00 Телемонологи «Изҳор».
14.15 Қисми дуюми «Ҳамлет».
15.20 Телешоуи «Гап баромад».
15.50 Ҳамшира-2003.
16.10 Қисми дуюми спектакли «Ассалому алайкум, духтарҳо».
17.05 Теннис: дирӯз ва имрӯз.
17.35 Экран ба хурдтаракон.
18.35 Телешоуи «Иқтидор».
19.10 Ҳафтаи тиҷорат.
19.25, 20.00, 20.25,
21.10 Эълонҳо.
19.30 «Таҳлилнома». (русӣ).
20.05 Аз намоиш то намоиш.
20.30 «Таҳлилнома».
21.15 Меҳмони рӯз.
21.25 Вохӯриҳо дар бошишгоҳи саҳроӣ.
22.00 Қисми дуюми видеофилми «Мӯйсафедони варзишгар».
22.35 «Нағзӣ».
23.15 Филми бадеии «Бозгашт ба ҷаннат».
1.05 Тимсоли Ватан.

YOSHLAR

6.55 Эълони намоишҳо.
7.00 Субҳи мунаввар.
9.00 Шарҳи ТВ.
9.05 Давр-репортаж.
9.15 Студияи «Авлоди нав». Бекор нашин.
9.40 Стартҳои шавқовар.
10.10 Дастархони пурфайз.
10.30 Асрори чемпион.
10.50 Намоиш оиди футбол.
11.30 Дастури ҳарбӣ-ватанпарварӣ.
Марди майдон. Мактубҳои сарбозон.
12.10 Бозиҳои саракунии «Заковат».
12.45 Оҳанрабо.
13.25 Экран ба хурдтаракон.
14.05 Шарҳи ТВ.
14.10 Меҳр дар чашм.
14.50 Сериали «Экспедитсия».
15.40 Овози ҷавонон.
16.00 Филми бадеии «Мушдорон».
17.35 Шарҳи ТВ.
17.40 Эълони намоишҳо.
17.45 Студияи «Авлоди нав».
18.25 Мултфилм.
18.35 Ҳафтаномаи варзиш.
18.50 Мероси тиллоӣ.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр-навигариҳо.
19.20 Шарҳи ТВ.
19.25 Бародарон Мӯминовҳо месароянд.
19.45 Об—манбаи ҳаёт.
19.50, 20.50, 22.30 Эълонҳо.
19.55 Қисми дуюми филми бадеии «Шахси бегона дар хона».
20.55 Бозии интеллектуалӣ».
21.45 Мероси тиллоӣ.
22.00 Як ҳафтаи Давр.
22.35 Шарҳи ТВ.
22.40 Қисми дуюми филми бадеии «Қиссаҳои муҳаббат».
0.25 Шаб ба хайр.

ТТК
17.10 Эълони намоишҳо.
17.20 Сериали «Ин ҳам кино».
17.45 Олами сеҳрноки афсонаҳо.
19.25,21.15 «Экспресс».
19.35 Табрик мекунем.
19.55 Ҷуғрофияи ҷаҳон.
20.25 ТВ ҷамъ.
20.55 Диёри озоду обод.
21.25 Кинонигоҳ. «Пойгаи калон».
23.00 Шаб ба хайр, шаҳрам.

4 TV
8.55 Эълони намоишҳо.
9.00 Забони англисӣ.
9.10 Қайдҳои ғайрироҳии Д.Крилов.
9.30 Ҳангоме ки ҳама дар хонаанд.
10.10 Барномаи ахбору истироҳатӣ.
11.40 Ба англисӣ ҳарф мезанем.
11.50 Зинат ва қимати экран.
12.15 Афсонаи илму фан.
13.05 Дорухона мешунавад.
13.55 Видеоканали «Дӯстӣ». «Рангинкамон»,«Сурури Ватан»-,«Дидор», «Чинсен».
17.00 Эълони намоишҳо.
17.05 Донистан меҳоҳам.
17.20 Ассалом, Франсия.
17.40 Пазмонӣ.
18.00 Мазҳакаи «Фарзандони ҷосусҳо—2».
20.00 Назаре ба дунё.
20.30 Ҳамсиннон.
21.05 Мамлакатҳои олам. Швейтсария.
21.30 Кинопрофӣ.
21.50 Филми бадеии «Бахрнавардии зебоям».
23.00 Бокс. Хоэл Косамайор—Диего Корралес.
24.00 «Таҳлилнома».
0.40 Шаб ба хайр.

«Обуна-2004»

Маънои бахт

Аз овони хурдсолӣ ба мо гӯшрас менамуданд, ки бахт дар пулу сарват нест. Ва ин гуфтаро бо мақолҳои тоҷикиву русии «Дӯсти нек ганҷи бузург аст», «Не имей сто рублей, а имей сто друзей» («Садсӯм не, сад дӯст дошта бош») таҳким мебахшиданд. Ҳама ризоманд сар меҷунбонданд, вале баъзе башармон зери лаб илова мекарданд,ки: «Агар ҳар як дӯст ду сӯмӣ диҳад, мешавад дусад сӯм». Баъди ин суханон суоле ба миён меояд. Бахт худ дар чист?

Дасти айём ба ҷавоби ин суол таҳрир даровард. Пештар мардум вазъу мавқеи муайяне дошт, возеҳу рӯшан медонист, ки бахт дар пулу сарват нест. Он вақтҳо ҷамъият ба табақаҳо ҷудо набуд, анқариб ҳама як хел мепӯшиданд. Имрӯз мисли пештара нест, хоҳ нохоҳ ба қавли марксистони кӯҳна ҳамааш ба шуурамон вобаста аст. Чун аз ин мавзӯъ сухан оғоз кунӣ, албатта касе масхараомез илова мекунад, ки рост мегӯӣ бахт дар пулу мол нест, дар миқдори он аст: ҳар қадар зиёд бошад ҳамон қадар хуб. Ҷои баҳс нест, зеро дақиқ намедонам, ки барои хушбахт будан чи миқдор пул лозим аст. Дар оилаи мо тоҷиру тадбиркор нест, ҳама зиёиёни маошхӯранд. Худро бадбахт намеҳисобам, вале пулро сарфа кардан лозим меояд.

Яке бупиндоред, ки дар ман пули зиёде ҳаст. Хуш,онро чи мекардам? Қабл аз ҳама ба рӯзномаи «Овози тоҷик» обуна мешудам, барои омӯхтани забони хориҷӣ репетитори хуб интихоб мекардам, дар яке аз кортҳои шаҳр бо теннис машғул мешудам, дӯстонам маро аз ҳавзҳои шиноварӣ меёфтанд.

Ҳоло шарҳ медиҳам, ки чаро чунин мекардам. Имрӯз бе донистани забонҳои хориҷӣ , аз ҷумла забони русӣ, пеш намеравӣ. Баҳри пешрафт ва даромади зиёд ба даст овардан сиҳҳатӣ зарур аст, ки онро варзиш медиҳад. Беҳуда: «Аз ту ҳаракат аз мо баракат,» нагуфтаанд.

Андешаҳоям дар бораи обуна. Рӯзномаро ба тоҷикӣ хонда аз он на танҳо ахбор мегирам, балки аз латофату назокати забони модарӣ бархурдор мегардам. Имтиёзи «Овози тоҷик» аз дигар рӯзномаҳо дар он аст, ки дар бораи аҳолии форсигӯи ҷумҳурият мушаххасу муфассалтар маълумот медиҳад.

Муҳимтараш он, ки рӯзномаи «Овози тоҷик»-ро, ки пешҳо номи дигар дошт, бобоям мехонд, баъд падарам бо номи «Ҳақиқати Ӯзбекистон» гирифт. Ман намехоҳам риштаи ин анъана канда шавад.

Пулро мунтазир нашуда ҳам омӯхтани забони хориҷӣ ва ҳам варзишро ба гардан мегирам. Имрӯз барои ҳама кашидани аробаи зиндагӣ осон нест. Вале ба ҳар ҳол барои обуна ба рӯзномае, ки маро бо падару бобоям ва ҳамватанонам мепайвандад, пул меёбам.

Ба фикрам, дар солҳои бистуми асри XX адиби мумтоз, мутафаккир ва сиёсатмадори борикназари тоҷик Садриддин Айнӣ вақте ки онро бо номи «Овози тоҷики камбағал» таъсис медод, нақши бузургашро дар нигоҳдошти забон ва рушди фарҳанги миллӣ, амиқ дарк кардааст.

Ҳар қадар ки мушкил набошад, ман намегузорам, ки риштаи он анъанаи хуб гусаста гардад. Пас маълум мешавад, ки тамоми сол бо рӯзномаи дӯстдоштаи худ будан низ бахт аст.

Зебо ҲАМРОҚУЛОВА,
ш. ТОШКАНД.

Ҳар ҷо бошед, бо «Овоз» бошед!

*Мавсими асосии обуна ба нашрияҳои даврӣ фаро расид. Аслан дар ин солҳои охир «мавсими обуна» вуҷуд надорад, зеро ҳар хоҳишманд барои як моҳ, ду моҳ,... ним сол ва ё тамоми сол метавонад обуна шавад, ҳамчунин барои **«Овози тоҷик»**, ки рӯзномаи ягонаи тоҷикии Ҷумҳурии Ӯзбекистон аст. Ҳар касе, ки меҳре ба он дошта бошад, барояш фурсат расид, ки ба шӯъбаи алоқа муроҷиат намояд ва обунаро ба соли оянда расмӣ созад. Вагарна бе «Овоз» рӯзгор чӣ гуна мешавад!?*

Индекси обуна:

барои шахсони алоҳида: 170
барои корхонаҳо: 171

Афкори солим

Забон ва маънавият

«Албатта, ҳеҷ кас касеро маҷбур карда наметавонад, вале шуури миллатро аз таърихи ӯ ҷудо кардан, хусусан, ба даст задан аз забони модарӣ даъват намудан, ин дастакиро дастгирӣ кардан ҳам норавост. Дар ин кор ҳам ҳаққоният нест, ин кор қариб баробари он аст, ки аз падару модари худ даст кашем».

Чингиз Айтматов.

***

«Забони модарӣ асоси инкишофи бузурги фикрӣ ба ганҷинаи ҳама донишҳост, ҳар фаҳмише аз он оғоз меёбад, ба воситаи он меояд ва ба он бармегардад».

К.Д.Ушинский.

***

...Фармонфармоёни дур аз мардум амр мекарданд: «Содда нависед, ки мардум фаҳманд». Фармонпазирони чоплус ин маншури «илоҳӣ»-ро ба дида молида фатво медоданд: «Акнун имрӯз, ки 38 фоизи оммаи тоҷик бесавод бошанд ва ду фоиз забони адабидон бошанд, мо чи навъ карда дар атрофи масъалаҳои муҳим оммаро ҷалб карда метавонем? Ман дар ҷавоби ин савол мегӯям, ки: мувофиқи шароити ҳозира бояд забони адабиётамонро пеши омма бибарем, чунки оммаро пеши забони адабии адабиёт овардан ба корҳои иҷтимоии мо дермонӣ мекунад». («Роҳбари дониш», 1928.№ 11.12).

Мувофиқи ин фатво қаламкашони мутааддие девонҳои пурмаънии қадимаро дур аз фаҳми омма маҳсуб карда, басо китобҳои содда навиштанд, аз сodданависии худ ифтихор намуданд ва ба ҷоизаҳо соҳиб шуданд, аммо шубҳа дорам, ки алъон Лаку Паки соддадилу соддалавҳ низ ба он соддакитобҳо ниёз дошта бошанд».

***

... Забони адабии тоҷик (бавижа аз нимаи дуюми солҳои сӣ) аз асли худ, аз решаҳои фарҳангии худ дур рафт ва басо омиёна гардид, наҳви (синтаксиси) ҷумлаҳо хароб шуд; олим ба пояи омӣ фуромад, дар сурате, ки миллатҳои тамаддунофарин ҷаҳд мекунанд, ки омиёнро ба мартабаи олимон бардоранд. Забон омиёна шуд, аз баландиҳои фасоҳат, салосат ва балоғат фурӯ афтод, чаро ки мо, соҳибмаърифатон, забонро танҳо табодули афкор медонем, аммо бобоёни «бесаводу бемаърифатамон» василаи лаззатбахшоӣ низ медонистанд.

***

Забони мо, ки замоне бо бузургтарин ва тавонотарин забонҳои дунё паҳлӯ мезад, дар замони мо аз ҳақиртарин, аз нодортарин забонҳо гардид; вале ҳоло ҳам аз ин гуна амр дил канда наметавонем ва мардумро ба бемаърифатӣ раҳнамун мешавем; истифодаи ин калима мумкин нест! ин ибора архаистист, зинда кардан мумкин нест! Ҳамин дастур даҳҳо ҳазор калимаю иборaи дилпазиру хушоҳанг ба иллати он ки «мардум намефаҳманд»,- «архаистӣ мебошанд», андаруни ҳазорҳо китоб чун маҳбусони бегуноҳ ҷабран хобидаанд, ҳоло замоне расид, ки ин маҳбусонро аз маҳбасҳо раҳоӣ бубахшем ва теъдоди сипоҳиёни лашкари забонро аз ҳазор ба сад ҳазор, ба панҷсад ҳазор, ба милён бирасонем.

***

Миллате, ки забони модариашро тавоно намесозад, пос намедорад ва азиз намешуморад, маҳкум ба завол ва нестист.

***

Поку пос доштани забони модариро маърака, ҳангома шумурдан норавост, ки рӯзе оғоз ёбаду рӯзе анҷом пазирад, мо барои бузургдошти забони модарӣ бояд ҳамарӯза ҷиҳоди акбар кунем.

Ардамехр.

(Давом дорад).
Гирдоваранда А.СУБҲОН.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ӯзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ӯзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ӯзбекистон номнавис гардидааст.
Тартиби номнависшуда № 16. Г - 936
Адади нашр 1100. 1 3 4 5 6

Ҳисоби сурати мо дар бонк:
Ҳ/С 20212000800101767001,
МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: А. СУБҲОН.
Мусаҳҳеҳон: М. Додобоева, Т.Фаёзова.
Саҳифабанд: Х. Тӯхтаева.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кӯчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ (тел./факс): 133 - 82 - 83;
шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ».
Нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.